

handleiding 2020

BESTAANDE

BOUW

POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN

Handleiding 2020

Bestaande Bouw

Inhoud

Woord vooraf	07
Inleiding	09
Uitvoering	10
Eisen	12
Informatievoorziening	15
Eisen woning	17
W1 Deuren: verlichting en zicht	18
W2 Deuren: inbraakwerendheid	24
W3 Ramen en ventilatieopeningen: inbraakwerendheid	30
W4 Kelderramen, luiken, lichtkoepels en dakramen: inbraakwerendheid	34
W5 Rookmelders	38
W6 Voorlichting en informatie	42
Eisen wooncomplex	47
C1 Woongebouw: toegankelijkheid en verlichting	48
C2 Gemeenschappelijke ruimten: toegankelijkheid en verlichting	52
C3 Collectief bergingencomplex: ontsluiting, toegankelijkheid en omvang	58
C4 Collectieve (fietsen)stalling	62
C5 Achterpaden	66
C6 Parkeergarage, behorend bij het wooncomplex	70
C7 Verlichting openbaar toegankelijke buitenruimte	74
C8 Bergingen, schuren of garages: inbraakwerendheid	76
C9 Bergingen, schuren of garages: verlichting	82
Bijlage Bereikbaarheid	86
Colofon	91

Woord vooraf

Het aantal inbraken daalt gelukkig al jaren. Deze daling is te danken aan de gezamenlijke inspanningen van de Rijksoverheid, gemeenten, politie, woningcorporaties, projectontwikkelaars, PKVW-bedrijven, industrie en bewoners. Goed nieuws dus, maar zeker geen reden om tevreden achterover te leunen. Want iedere woninginbraak blijft er één te veel.

Een inbraak heeft een enorme impact op slachtoffers. Het is om te beginnen akelig dat waardevolle spullen gestolen zijn. Maar de emotionele schade is vaak nog vele malen groter.

Als burgemeester van Zoetermeer zet ik mij in voor een veilige woonomgeving voor inwoners. Het belang daarvan heeft mij ertoe gebracht om de rol van landelijk ambassadeur aanpak woninginbraken te aanvaarden. In deze functie span ik mij in om de gezamenlijke aanpak van woninginbraken scherper op de kaart zetten. Door te wijzen op de noodzaak van een integrale aanpak, het zoeken naar nieuwe oplossingen en het promoten van bestaande, effectieve instrumenten.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) is zo'n instrument dat zich heeft bewezen als een goede methode om woninginbraken te voorkomen. Woningen met het PKVW-certificaat hebben tot wel 90 procent minder kans op een inbraak. Inbrekers herkennen een PKVW-woning direct aan de goede sloten, heldere verlichting en de PKVW-raamsticker.

Voor de bestrijding van woninginbraken op de lange termijn is het belangrijk dat alle betrokken partijen blijven investeren in het beveiligen van woningen. Voor een effectieve aanpak moeten gemeenten, woningcorporaties, projectontwikkelaars, de beveiligingsbranche, politie, PKVW-bedrijven én inwoners de handen ineen slaan. Ieder vanuit zijn eigen rol en vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid.

Uit de praktijk klonk nadrukkelijk de wens om de PKVW-eisen eenvoudiger te maken. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) - eigenaar van het PKVW - heeft in samenwerking met veiligheidsexperts uit het veld de eisen tegen het licht gehouden en waar mogelijk vereenvoudigd.

Het resultaat is deze vernieuwde handleiding Politiekeurmerk Veilig Wonen voor Bestaande Bouw: een actueel en overzichtelijk pakket van beveiligingsmaatregelen, dat aansluit bij de meest voorkomende inbraakmethoden.

Zo behouden we een krachtig Politiekeurmerk Veilig Wonen: hét instrument om woninginbraken tegen te gaan.

Charlie Aptroot

Burgemeester van Zoetermeer en landelijk ambassadeur aanpak woninginbraken

Inleiding

Veilig wonen met het Politiekeurmerk

Een woning met het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) voldoet aan de eisen op het gebied van inbraakpreventie en sociale veiligheid. Het kost een inbreker meer tijd om een woning met goede beveiligingsmaatregelen, zoals gecertificeerd hang-en-sluitwerk, binnen te komen. Met het PKVW realiseer je eenvoudig woningen en wooncomplexen waar mensen prettig én veilig wonen. In deze vernieuwde handleiding Politiekeurmerk Veilig Wonen voor Bestaande Bouw zetten we de PKVW-eisen overzichtelijk uiteen. Gebruiksgemak staat daarbij voorop.

PKVW-certificaten Veilige Woning en Veilig Complex

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen Bestaande Bouw kent de volgende certificaten:

- Certificaat Veilige Woning;
- Certificaat Veilig Complex.

Als ook de omgeving is ingericht volgens de eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen door de gemeente, kan het certificaat Veilige Wijk worden aangevraagd. De eisen voor een veilige omgeving zijn opgenomen in de handleiding Politiekeurmerk Veilige Omgeving voor gemeenten: politiekeurmerk.nl/handleidinggemeenten.

Zo maken we de toepassing van het Politiekeurmerk eenvoudig voor alle partijen, zonder de veiligheid van woning, complex of wijk uit het oog te verliezen.

Nieuwbouw en bestaande bouw

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen maakt onderscheid in toepassing bij nieuwbouw en bestaande bouw (woningen ouder dan 2 jaar). De handleiding Politiekeurmerk Veilig Wonen Nieuwbouw is te bestellen of gratis te downloaden op politiekeurmerk.nl/nieuwbouw.

Vraag advies

Neem voor het beveiligen van een bestaande woning contact op met een erkend PKVW-bedrijf. Op politiekeurmerk.nl/vakman is een actueel overzicht te vinden van de aangesloten en erkende PKVW-bedrijven.

Bij grote renovatieprojecten kan de aannemer de PKVW-maatregelen zelf uitvoeren of uitbesteden aan een onderaannemer. Dit kan op woningniveau een PKVW-erkend bedrijf zijn. Op complexniveau kan het zinvol zijn om hierbij een PKVW-bouwplanadviseur in te schakelen.

Deze ervaren adviseur brengt advies uit aan de opdrachtgever en helpt om de PKVW-eisen te integreren in de renovatieplannen. Zo voorkomt de opdrachtgever verrassingen wanneer het project na oplevering wordt gecontroleerd. Meer informatie en contactgegevens: politiekeurmerk.nl/adviseurs.

Begrippenlijst

De betekenis van begrippen in deze handleiding is te vinden op politiekeurmerk.nl/begrippenlijst

Uitvoering

PKVW-bedrijven

Een PKVW-bedrijf voldoet aan de kwaliteitseisen om te mogen adviseren en monteren conform de regels van het Politiekeurmerk Veilig Wonen voor Bestaande Bouw (woning ouder dan 2 jaar). Het bedrijf voldoet aan de voorwaarden van de regeling PKVW voor bedrijven en heeft een overeenkomst met de uitvoeringsorganisatie. Op politiekeurmerk.nl/pkvw-bedrijven is deze regeling te vinden.

De medewerkers van een PKVW-bedrijf volgen nascholingscursussen om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen. PKVW-bedrijven zijn hét aanspreekpunt als het gaat om beveiligingsmaatregelen in en rond de woning.

Zowel voor het aanbrengen van het juiste hang-en-sluitwerk, verlichting en rookmelders, als voor advies, controle en tips. Een erkend bedrijf is te herkennen aan het PKVW-erkenningsslogo.

Vind een PKVW-bedrijf

Op politiekeurmerk.nl/vakman is een actueel overzicht te vinden van de aangesloten en erkende PKVW-bedrijven.

PKVW-certificering Bestaande Bouw

Alleen PKVW-bedrijven kunnen Politiekeurmerk Veilig Wonen-certificaten afgeven. Een erkend PKVW-bedrijf mag alleen woningen die langer dan 2 jaar geleden zijn opgeleverd certificeren.

Uitvoeringsorganisatie PKVW Bestaande Bouw

Een PKVW-bedrijf werkt onder toezicht van de uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie beoordeelt het bedrijf en houdt steekproeven om de kwaliteit van het opgeleverde werk te toetsen. Onder verantwoordelijkheid van de uitvoeringsorganisatie worden de volgende certificaten in de bestaande bouw verstrekt:

- Certificaat Veilige Woning;
- Certificaat Veilig Complex.

PKVW Zwaar

Soms is er behoefte aan een hogere mate van beveiliging dan het basisniveau van 3 minuten inbraakwerendheid van het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Een bepaalde inbraakmethode in een gemeente of regio, of de ligging van een woning kan een reden zijn om over te gaan tot een wat hoger niveau van beveiligen. Daarom is het voor een aantal gevelelementen mogelijk conform PKVW zwaar te beveiligen. Op politiekeurmerk.nl/productenlijst staan deze afzonderlijk vermeld.

Inspectie-instelling

Professionele afnemers kunnen voor certificering van grootschalige renovatieprojecten op woning- en complexniveau terecht bij een inspectie-instelling.

Er zijn twee inspectie-instellingen die PKVW-inspecties uitvoeren:

Stichting CB&V

Telefoon: 0317 46 55 65

E-mail: info@cbenv.nl

Website: cbenv.nl

KiwaR2B inspecties BV

Telefoon: 088 998 5100

E-mail: info@r2b.nl

Website: r2b.nl

Voor het uitvoeren van een inspectie zijn de volgende documenten nodig:

Certificaat Veilige Woning (bij projectmatige aanpak):

- Alleen indien er (deels) gebruik is gemaakt van compleet nieuwe gevelelementen: certificaten, attesten en/of gelijkwaardige documentatie om aan te kunnen tonen dat is voldaan aan de gestelde eisen.

Certificaat Veilig Complex:

- Alleen indien er (deels) gebruik is gemaakt van compleet nieuwe gevelelementen: certificaten, attesten en/of gelijkwaardige documentatie om te kunnen aantonen dat is voldaan aan de gestelde eisen.
- Verlichtingsberekening woongebouw.
- Indien aanwezig bijvoorbeeld een document dat inbraakwerende beglazing aan de eisen voldoet.

Algemeen

Indien aanwezig, de schriftelijke verklaring van de Commissie voor Compenserende Maatregelen (CCM), inclusief de goedgekeurde tekening(en).

Aanvragen kunnen ingediend worden bij politiekeurmerk.nl/ccm.

Het CCV: eigenaar van het PKVW

Het beheer van het Politiekeurmerk Veilig Wonen is in 2005 overgegaan van de Politie naar het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Het CCV bewaakt het keurmerk, bevordert de kwaliteit, ondersteunt afnemers en communiceert over behaalde resultaten in het land.

Meer informatie: hetccv.nl/woninginbraak.

Eisen

Eisen

Om aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen te voldoen, moeten alle eisen per categorie zijn uitgevoerd. De eisen in deze handleiding zijn van toepassing op aanvragen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen Bestaande Bouw vanaf 1 oktober 2019.

Toelichting

De toelichting geeft achtergrondinformatie over de eis. Zo kan een eis bedoeld zijn om een veelvoorkomende inbraakmethode te voorkomen, woningovervallen tegen te gaan of vroegtijdig een brand te signaleren. De toelichting beschrijft ook de uitgangspunten die aan een eis ten grondslag liggen.

Aanbevelingen

Aanbevelingen zijn niet noodzakelijk om het betreffende PKVW-certificaat te verkrijgen. Aanbevelingen kunnen wel bijdragen aan op maat gesneden oplossingen voor de aanpak van woninginbraak, woonoverlast en verloedering.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen gaat uit van gecertificeerde beveiligingsproducten, zoals hang-en-sluitwerk. Producten die zijn getest en gecertificeerd door SKG-IKOB zijn herkenbaar aan het SKG-merkteken met 1, 2 of 3 sterren. Aanvullende beveiligingsproducten zijn herkenbaar aan het SKG-logo met 1 of 2 vinkjes.

Het aantal SKG-sterren op hang-en-sluitwerk geeft de inbraakwerendheid aan. Deze producten zijn getest en gecertificeerd door SKG-IKOB.

Aanvullende beveiligingsproducten zijn herkenbaar aan het SKG-logo met 1 of 2 vinkjes.

SKG-IKOB beoogt bedrijven, producten, processen en kwaliteitssystemen deskundig en onafhankelijk te certificeren, keuren en testen. Meer informatie is te vinden op skgikob.nl.

PKVW Beveiligingsrichtlijn en Productenlijst

Een overzicht van gecertificeerde producten is te vinden in de PKVW Productenlijst. De uitvoering van de eisen in deze handleiding is beschreven in de PKVW Beveiligingsrichtlijn. De Beveiligingsrichtlijn en de Productenlijst worden regelmatig geactualiseerd. De meest actuele versies zijn gratis te downloaden op politiekeurmerk.nl/beveiligingsrichtlijn en politiekeurmerk.nl/productenlijst.

Overgangsregelingen bestaande bouw

Sommige projecten zullen opgestart en in ontwikkeling zijn ten tijde van de publicatie van deze handleiding. De uitvoeringsorganisatie, het PKVW-bedrijf of de inspectie-instelling dient bij het afgeven van het certificaat aan te geven volgens welke versie van de handleiding inbraakwerende maatregelen zijn toegepast.

Certificaat Veilige Woning

Eengezinswoningen, woningen die deel uitmaken van een appartementengebouw of flat kunnen na het toepassen van beveiligingsmaatregelen in aanmerking komen voor het PKVW-certificaat Veilige Woning. De PKVW-eisen zijn van toepassing op de buitenschil van de woning. Het gaat dan om de bereikbare – zowel bewegende als vaste – ramen en deuren in de voorgevel, in de zijgevel, in de achtergevel en in het dak (tot en met de eerste verdieping). Ook zijn er eisen voor buitenverlichting en rookmelders. Van binnenuit moet men kunnen zien wie er voor de voordeur staat.

Het certificaat Veilige Woning kan worden aangevraagd door eigenaren, verhuurders, beheerders of huurders van één of meer woningen. De woning moet altijd 2 jaar of ouder zijn, anders valt de woning in de categorie nieuwbouw. Als huurders het certificaat aanvragen en er zijn maatregelen

nodig om aan de eisen te voldoen, is het aan te raden eventuele financiële consequenties vooraf te bespreken met de eigenaar of woningcorporatie.

Woningcorporaties kunnen certificaten verstrekken als zij zelf ook erkend zijn als PKVW-bedrijf.

Geldigheid PKVW-certificaat

Het PKVW-certificaat Veilige Woning is 10 jaar geldig. Na 10 jaar vervalt het certificaat en kan een PKVW-bedrijf de woning controleren en eventueel aanpassen aan de actuele eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen Bestaande Bouw. Het PKVW-bedrijf kan daarna een nieuw certificaat afgeven.

Verzekering

Veel verzekeraars geven bewoners op vertoon van het certificaat Veilige Woning korting op de premie van de inboedelverzekering.

Certificaat Veilig Complex

Het certificaat Veilig Complex heeft tot doel gemeenschappelijke binnen- en buitenruimten, waarvoor eigenaren of beheerders van een gebouw of bouwblok verantwoordelijk zijn, zo veilig mogelijk te maken. De eisen gelden voor centrale hallen, bergingen en galerijen.

Ook tuinen, achterpaden, binnenterreinen, schuren en groenvoorzieningen kunnen onder de eisen van het certificaat Veilig Complex vallen. Eigenaren van woningcomplexen kunnen het certificaat Veilig Complex

aanvragen. Dit kan een woningcorporatie zijn, maar ook een particuliere verhuurder, een Vereniging van Eigenaren (VvE) of een gemachtigde beherende instantie.

Geldigheid certificaat Veilig Complex

Het certificaat Veilig Complex wordt verstrekt door een inspectie-instelling. Dit certificaat is 10 jaar geldig. Na 10 jaar kan een nieuwe beoordeling van het complex worden aangevraagd bij een inspectie-instelling.

Verbouw en renovatie

Het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van een woning of woongebouw, is hét moment om ook meteen de veiligheid aan te pakken en het certificaat Veilig Wooncomplex en /of Veilige Woning te behalen. Bij de onderdelen die gewijzigd worden is het uitgangspunt dat er voldaan dient te worden aan de eisen zoals vermeld in de handleiding Politiekeurmerk Veilig Wonen Nieuwbouw. Bij het vervangen van de kozijnen bijvoorbeeld, zullen deze moeten voldoen aan inbraakwerendheidsklasse 2. Wanneer het technisch of financieel niet mogelijk is om onderdelen te laten voldoen aan de nieuwbouweisen, dan zal ten minste voldaan moeten worden aan de eisen zoals vermeld in deze handleiding voor Bestaande Bouw.

Commissie voor Compenserende Maatregelen (CCM)

Er zijn situaties denkbaar waarin met een alternatieve oplossing dezelfde resultaten kunnen worden behaald als met de beschreven eisen in deze handleiding. Deze oplossingen kunnen worden voorgelegd aan de Commissie voor Compenserende Maatregelen (CCM) van het CCV. De commissie beoordeelt het verzoek en verklaart een situatie gelijkwaardig waar mogelijk, zodat er toch certificatie mogelijk is. Voor meer informatie en tarieven:

politiekeurmerk.nl/ccm

Informatievoorziening

Website politiekeurmerk.nl

Meer informatie over het Politiekeurmerk Veilig Wonen is te vinden op politiekeurmerk.nl. Bewoners, PKVW-bedrijven, projectontwikkelaars, architecten, gemeenten, woningcorporaties en VvE's kunnen hier snel de voor hen relevante informatie vinden.

Voorlichting

Iedereen wil graag prettig én veilig wonen. Dat begint met een goed ontworpen woonwijk of woongebouw. Bewoners hebben zelf de taak om hun woning goed te beveiligen en de juiste handelingen te verrichten. Als bewoners op de hoogte zijn van de risico's die ze lopen, zullen ze er eerder iets tegen doen. Goed hang-en-sluitwerk werkt alleen als de deur daadwerkelijk op slot wordt gedaan en sleutels niet aan de binnenkant in het slot blijven zitten. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen stimuleert bewoners om veilig en bewust te wonen. Dat doen we met voorlichtingscampagnes en het verspreiden van publieksvriendelijke informatie, via de website en social media, maar ook met diverse brochures, flyers en filmpjes. Meer informatie is te vinden op politiekeurmerk.nl/preventietips.

PKVW Helpdesk

Voor vragen en ondersteuning van professionele veiligheidspartners heeft het CCV een team van ervaren adviseurs beschikbaar via pkvw@hetccv.nl.

Up-to-date kennis

Om kwaliteit te kunnen leveren is up-to-date kennis noodzakelijk. Daarvoor worden verschillende opleidingen op het gebied van het Politiekeurmerk Veilig Wonen verzorgd. Voor bestaande bouw zijn dat de opleidingen Preventieadviseur, Bouwplanadviseur en de opfris cursus Preventieadviseur. Voor geïnteresseerden wordt incidenteel de opleiding PKVW-monteur aangeboden. Kijk voor actuele informatie op politiekeurmerk.nl/pkvw-opleidingen.

22

22

25

Eisen woning

W1	Deuren: verlichting en zicht	18
W2	Deuren: inbraakwerendheid	24
W3	Ramen en ventilatieopeningen: inbraakwerendheid	30
W4	Kelderramen, luiken, lichtkoepels en dakramen: inbraakwerendheid	34
W5	Rookmelders	38
W6	Voorlichting en informatie	42

W1 | Deuren: verlichting en zicht

wat

Bij bereikbare woningdeuren die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg of vanuit andere woningen is een verlichtingsarmatuur aangebracht. Van achter de voordeur kunnen bewoners zien wie er voor de deur staat.

Eis W1 geldt voor deuren op de begane grond (zowel van eengezinswoningen als van flats) en (balkon)deuren op de eerste en tweede woonlaag als deze door opklimming bereikbaar zijn en er geen verlichting is op de begane grond, behorende bij de woning.

Zie de bijlage over *Bereikbaarheid* op pagina 86.

de eisen

1. Bij voor-, zij- en achterdeuren op de begane grond is een verlichtingsarmatuur aangebracht, tenzij een openbare verlichtingsarmatuur binnen 7,5 meter aanwezig is of aan eis C2 voor verlichting van deuren op de galerij wordt voldaan.
2. Bij (balkon)deuren op de eerste en tweede woonlaag is een verlichtingsarmatuur aangebracht, als de deur volgens de definitie *Bereikbaarheid* (zie online bijlage) bereikbaar is, met een maximale hoogte van 5,5 meter vanaf het maaiveld of aansluitend terrein.
Een verlichtingsarmatuur hoeft niet aanwezig te zijn als de 'route' naar de balkondeur wordt verlicht.
3. Als de voordeur een terugligging (bijvoorbeeld een nis) heeft van meer dan 40 cm, moet bij deze deur altijd een verlichtingsarmatuur zijn aangebracht, die de deur direct aanschijnt.
4. Als meerdere deuren in een gevelvlak aanwezig zijn, kan worden volstaan met een centraal aangebracht verlichtingsarmatuur, die deze deuren binnen een afstand van 7,5 meter verlicht.
5. Bij voordeuren, achterdeuren, zijdeuren, bereikbare balkondeuren en bergingsdeuren is het toegestaan om direct bij de deur zonne-energielampen werkend op bewegingsdetectie te plaatsen, onder de volgende voorwaarden:

In de CE-verklaring is opgenomen:
 - Een verlichtingsniveau van ten minste 2 lux (Em), gemeten op de vloer tot 1 meter vanaf de deur bij een montagehoogte van 1,80 m;
 - De kleurweergave: ten minste 70 (Ra);
 - De minimale brandduur: ten minste 20 dagen bij 15 schakelingen per nacht.
6. Vanachter de voordeur kan de bewoner zien wie er voor de voordeur staat, bijvoorbeeld door een gunstige positie van ramen of door toepassing van een deurruit, kierstandhouder, digitale deurbel of deurspion (advieshoogte tussen 1,35 meter en 1,55 meter vanaf de vloer).

toelichting

Bereikbare entrees

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen beschouwt alle deuren op de begane grond als bereikbare entrees voor een inbreker. Dat geldt ook voor garagedeuren en bergingsdeuren als ze toegang geven tot de woning (dus als er een verbinding of tussendeur is naar de woning). Deuren die op een volledig afgeschermd tuin uitkomen, zijn vaak door overklimming ook bereikbaar. Ook deze moeten voldoen aan eis W1. De verlichting bij deuren van garages en bergingen die geen toegang geven tot de woning, is geregeld in eis C9.

Voordeuren van woningen in een woongebouw aan een galerij of middencorridor, vallen ook onder W1. De verlichting wordt in deze gevallen afgestemd op de verlichting in gemeenschappelijke ruimten (C2). Als een balkon opklimbaar is, vallen balkondeuren op de eerste en tweede woonlaag binnen 5,5 meter van het aansluitend terrein, ook onder eis W1. Dit geldt zowel voor flats als eengezinswoningen. Balkondeuren op hogere verdiepingen vallen hier niet onder. Als balkondeuren door een verlichtingsarmatuur binnen 7,5 meter tot op een hoogte van 1,80 meter worden aangelicht, hoeft er geen extra verlichtingsarmatuur te worden gemonteerd. Hierbij geldt dat de verlichting afkomstig is van openbare of algemene verlichting, of van een ander armatuur aan dezelfde woning.

Zichtbare entrees

Als zij- en achterdeuren vanaf de openbare weg of vanuit andere woningen niet zichtbaar zijn, hoeft bij deze deuren geen verlichtingsarmatuur te worden aangebracht.

Bijvoorbeeld: een vrijstaande woning in het bos of bij een achterdeur van een vrijstaande woning die aan een weiland grenst.

Verlichtingsarmatuur

Licht bij de voordeur is noodzakelijk, omdat een bewoner in het donker moet kunnen zien wie er voor de deur staat. Als de verlichtingsarmatuur achter de persoon die voor de deur staat is aangebracht, of te hoog hangt, ontstaan schaduwen. Dit vermindert de herkenbaarheid van gezichten. Het meest effectief is een verlichtingsarmatuur naast de sluitzijde van de deur. De voorkeur gaat uit naar een vandalismebestendig verlichtingsarmatuur met schemerschakelaar (SKG-KE 571).

Verlichtingsarmaturen, met uitzondering van de verlichtingsarmatuur bij de voordeur, worden bij voorkeur opgehangen op 2,70 meter hoogte. Hierdoor is de spreiding van het licht het best en ontstaat in de meeste gevallen geen overlast in slaapkamer(s) op de eerste etage. Een verlichtingsarmatuur waarop het huisnummer van de woning is aangebracht, zorgt voor een duidelijke herkenbaarheid en kan hulpverleners helpen de woning snel te vinden.

Zichtbaarheid

Een bewoner moet, voordat hij de voordeur opent, de keuze kunnen maken of hij degene die voor de deur staat binnenlaat. Daarom is het belangrijk dat een bewoner deze persoon kan herkennen.

Een heldere glasruit in of naast de deur, of een deurspion, heeft de voorkeur. Ook kan een SKG-gecertificeerde kierstandhouder worden toegepast. De montagehoogte van de spion hangt af van de wensen van de bewoner. De tijd tussen herkenning en opendoen moet kort zijn. Zicht op de voordeur vanaf een andere etage is niet voldoende. Door niet-transparante beglazing is niet te zien wie er voor de deur staat.

Zichtbaarheid door deurspion

Naast de analoge, klassieke deurspionnen zijn er digitale deurcamera's met videoscherm. De digitale spion wordt op dezelfde manier bevestigd als een klassieke spion. Voordelen van een digitale deurspion: een nachtmodus, foto- en video-opname, een intercomfunctie en/of bediening met smartphone.

Zonne-energielampen

Zonne-energie armaturen kunnen niet gebruikt worden voor het aanlichten van meerdere deuren binnen een afstand van 7,5 meter en voor een route naar een hoger gelegen balkon. In dat geval moet een zonne-energielamp bij iedere deur worden geplaatst. Zonne-energielampen zijn niet toegestaan voor achterpadverlichting.

Terugligging (nis)

Buitenverlichting kan beperkt zicht vanuit de omgeving op een voordeur in een nis compenseren. Zo is iemand die voor de deur staat ook zichtbaar vanaf de openbare weg. Volgens eis W1 moet een verlichtingsarmatuur worden aangebracht als de terugligging meer dan 40 cm is. Dit verlichtingsarmatuur moet de deur direct aanschijnen. Als een nis drie keer zo breed is als diep, dan is er volgens het Politiekeurmerk Veilig Wonen geen sprake van een nis.

Combineren van verlichting

Een verlichtingsarmatuur in de tuin bij de achtergevel en de bergingsdeur moet alle deuren die binnen een straal van 7,5 meter liggen, direct kunnen verlichten.

Verlichting: is het een deur of een raam?

Regelmatig worden gevelelementen toegepast die sluiten als een raam, maar die nagenoeg de afmetingen hebben van een deur. Om misverstanden te voorkomen, geldt: een gevelelement dat geen enkel te forceren bedieningspunt aan de buitenzijde heeft (dus ook geen blind beslag) en niet functioneert als een deur, mag - ongeacht de afmetingen - als raam worden beschouwd. Een draaikiepraam van 2 meter hoog en 80 cm breed wordt dan nog steeds beschouwd als raam. Verlichting is dan niet verplicht. Een schuifpui heeft altijd de functionaliteit van een deur.

aanbeveling

Kierstandhouder

Een kierstandhouder maakt het mogelijk om te communiceren met iemand die voor de deur staat zonder de deur helemaal te openen. Daarmee is het een hulpmiddel tegen het binnendringen van personen. Bij toepassing van een kierstandhouder is deze bij voorkeur SKG-KE 573 V gecertificeerd. Een kierstandhouder wordt bij de voordeur geplaatst wanneer zich aan de sluitzijde een (glas)vak bevindt. Dit vlak is, gemeten vanaf de sluitnaad, ten minste 35 cm breed.

Een kierstandhouder is alleen functioneel als de bewoner in staat is om door de ontstane kier te communiceren of een document aan te pakken. Een kierstandhouder kan nooit worden beschouwd als extra slot.

Als de voordeur een nis heeft van meer dan 40 cm, dan moet bij deze deur altijd een verlichtingsarmatuur zijn aangebracht.

Ook bij achterdeuren op de begane grond moet een verlichtingsarmatuur zijn aangebracht.

Als de voordeur in een nis ligt van meer dan 40 cm, moet altijd een verlichtingsarmatuur zijn aangebracht, die de deur aanschijnt. Het armatuur buiten de nis is dan niet voldoende.

Een kierstandhouder maakt het mogelijk om te praten met iemand die voor de deur staat zonder de deur helemaal te openen. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen adviseert een SKG gecertificeerde kierstandhouder toe te passen.

W2 | Deuren: inbraakwerendheid

wat

Deuren die toegang tot de woning geven, zijn ten minste 3 minuten inbraakwerend.

Dit geldt ook voor deuren van bergingen of schuren als deze toegang geven tot de woning

Zie de bijlage over *Bereikbaarheid* op pagina 86.

de eisen

1. Er is een gevelement toegepast dat ofwel:
 - voorzien is van een goedgekeurde combinatie van producten zoals genoemd in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en PKVW Productenlijst (3 minuten inbraakwerendheid).
 - door een erkend keuringsinstituut op basis van weerstandsklasse 2 volgens NEN 5096 is getest en goedgekeurd.
 - door een erkend keuringsinstituut op basis van toetsing en goedkeuring een conformiteitsverklaring (minimaal 3 minuten inbraakwerendheid) heeft verkregen.
 - waarvan de beweegbaarheid van de deur is opgegeven, door het vastschroeven van de deur in het kozijn, conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn.
2. Er is een SKG-gecertificeerde voorziening tegen cilindertrekken toegepast van ten minste 15 kN.
3. Kwaliteit van het glas moet ten minste enkelvoudig float- of draadglas zijn. Iedere andere specificatie, waarbij ten minste een glasplaat enkelvoudig float- of draadglas is, is toegestaan. Bij toepassing van gelaagde beglazing is de minimale kwaliteit P1A.
4. Bij deurruiten kleiner dan 1,20 m², waarvan beide dagmaten 15 cm of groter zijn, is de plaatsing van glas uitgevoerd conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn. Bij vervanging van glas is inbraakwerende beglazing (P4A) of polycarbonaat als afscherming **achter** het glas toegestaan conform de plaatsingsinstructies in de PKVW Beveiligingsrichtlijn. Inbraakwerende folie is niet toegestaan.
5. Als er een sleutelkluisje wordt toegepast is dit een exemplaar met minimaal de certificatie SKG 2-sterren. Een sleutelbedienbaar sleutelkluisje is voorzien van een halve cilinder met certificatie SKG 3-sterren.
6. Bereikbare deuren die voorzien zijn van een slot met een halve cilinder aan de binnenkant zijn voorzien van gecertificeerd blind beslag (ten minste SKG 2-sterren).
7. Als de deur toegang geeft tot een unit voor studentenhuisvesting mag deze maximaal 5 kamers tellen. Neem bij afwijkende aantallen contact op met de Commissie voor Compenserende Maatregelen: politiekeurmerk.nl/ccm.

Download de PKVW Beveiligingsrichtlijn en Productenlijst op politiekeurmerk.nl/beveiligingsrichtlijn en politiekeurmerk.nl/productenlijst.

Deuren

Eis W2 geldt voor alle bereikbare deuren van woningen en voor deuren van garages, schuren en bergingen die toegang tot een woning geven. De inbraakwerendheid van deuren en bergingen, schuren en garages die geen toegang geven tot een woning is geregeld in eis C8.

Goedgekeurde producten

Complete gevelelementen worden gekeurd op basis van weerstandsklasse 2 volgens NEN 5096. Hang-en-sluitwerk wordt gekeurd op basis van de BRL 3104. Voor goedgekeurde producten: download online de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst.

Glas

Een ruit met een oppervlak van minder dan 1,2 m² is makkelijk door een inbreker te verwijderen door het geringe gewicht. Maatregelen om dit te voorkomen, staan in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst. De norm 1,2 m² als maximale oppervlakte van het glasoppervlak is bepaald conform NEN 5096, weerstandsklasse 2. Let op:

- Als de dagmaat van een raam kleiner is dan 15 cm, hoeft niets vastgezet te worden. Ook na uitnemen van de ruit kan niemand door zo'n kleine opening naar binnen.
- Gehard glas is in beginsel niet inbraakwerend. Meestal wordt dit opgelost met een barrièrevoorziening (zie de Beveiligingsrichtlijn en de Productenlijst). Er zijn gecertificeerde hardglazen ramen leverbaar.

Bepaalde enkelvoudige glassoorten, zoals gehard glas en glas-in-lood zijn in een bereikbare deur van een woning niet toegestaan.

Glaslatten buitenzijde

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen kijkt bij glas voornamelijk naar de plaatsing van glaslatten. Bij glaslatten aan de buitenzijde moeten maatregelen getroffen worden conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn.

Polycarbonaat

Als polycarbonaat wordt gebruikt ter afscherming, gelden de volgende voorwaarden:

- Polycarbonaat is minimaal 6 mm dik, geschroefd 6 cm vanuit elke hoek en vervolgens om de maximaal 20 cm.
- Minimale overlap op het hout is 3 cm.
- Bevestigingsgaten: 5 mm, schroeven 4 x 40.

Cilinders en cilindertrekbeveiliging

Als gecertificeerd veiligheidsbeslag is toegepast en als dit beslag de cilinder goed afschermt, kunnen inbrekers de 'Bulgaarse inbraakmethode', waarbij ze de cilinder bijvoorbeeld met een Bahco breken, niet toepassen. Er is veiligheidsbeslag (SKG 2/3-sterren) met cilindertrekbeveiliging. Ook cilinders met SKG 3-sterren zijn getest op 15 kN trekkracht en dus bestand tegen cilindertrekken.

Balkon- en tuindeuren

Balkon- en tuindeuren die voorzien zijn van een slot met een halve cilinder moeten voorzien zijn van blind veiligheidsbeslag (SKG 2-sterren). Dit geldt niet voor deuren die voldoen aan weerstandsklasse 2 volgens NEN 5096 en voor schuifdeuren en deuren die

voorzien zijn van een gecertificeerd bijzetslot (SKG 2-sterren) of 2 gecertificeerde grendels/raamboompjes (SKG 1-ster).

Kwaliteit van deur en kozijn

Controleer de kwaliteit van deuren en kozijnen. Zijn deze van slechte kwaliteit, dan is het niet mogelijk om te voldoen aan de eis '3 minuten inbraakwerendheid', ook al wordt een goede combinatie van producten toegepast.

aanbeveling

Gebruiksvriendelijkheid

Gebruiksvriendelijkheid is, zeker voor oudere bewoners, een belangrijke stimulans om beveiligingsvoorzieningen daadwerkelijk te gebruiken. Deuren zijn makkelijk te bedienen als:

- Sloten gelijksluitend (met 1 sleutel te bedienen) zijn. Dit is in de bestaande bouw niet verplicht.
- Er zo min mogelijk bedieningspunten zijn.
- Hendels en sloten eenvoudig en licht te bedienen zijn.
- Bedieningspunten op bereikbare hoogte geplaatst zijn, bij voorkeur tussen de 0,90 meter en 1,40 meter hoogte. Let met name op de bediening van bovenlichten.

Als toch met bijzetsloten gewerkt moet worden, dan liefst maar met één. Seniorensloten, ook wel comfortsloten of topsloten genoemd, zijn gebruiksvriendelijk. Hierbij zit de cilinder boven de greep of kruk. Hulpbehoevenden kunnen voordeel hebben van cilinders met een T-koppeling (nood- en gevaarsluiting of noodinrichting). Hulpverleners kunnen het slot dan van buitenaf met een sleutel openen, zelfs als een sleutel aan de binnenzijde in de cilinder zit.

Glaslatten binnenzijde

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen kijkt bij glas voornamelijk naar de plaatsing van glaslatten. Glaslatten aan de binnenzijde geplaatst, zijn niet bereikbaar voor een inbreker. Geadviseerd wordt om de glaslatten aan de binnenzijde te verlijmen.

Vlucht vriendelijke deur

De toegangsdeur van de woning die wordt gebruikt als vluchtroute, kan vlucht vriendelijk worden uitgevoerd. Een vlucht vriendelijke deur is voorzien van een sluiting waarmee de deur van binnenuit zonder sleutel kan worden geopend, zoals een draaiknopcilinder of een ander mechanisme. De woning kan in dat geval altijd zonder sleutel verlaten worden. Daarbij moet wel rekening worden gehouden met het inbraakrisico. Een vlucht vriendelijke deur moet wat betreft inbraakwerendheid vergelijkbaar zijn met een standaard toegangsdeur. Zie de PKVW Beveiligingsrichtlijn voor aanvullende voorwaarden.

Metalstudwanden bij renovatie

Indien een metalstudwand wordt gebruikt als een uitwendige scheidingsconstructie van een woning dient, wordt geadviseerd in het kader van de inbraakwerendheid, deze wand ten minste tot een hoogte van 2,4 m te laten voldoen aan weerstandsklasse 2 van de NEN 5096.

Veiligheidsbeslag met cilindertrekbeveiliging toegepast.

Als er een sleutelkluisje wordt toegepast moet deze minimaal de certificatie SKG 2-sterren hebben. Deze kluisjes voldoen niet aan de eisen. Het kluisje op de inzetfoto is gecertificeerd.

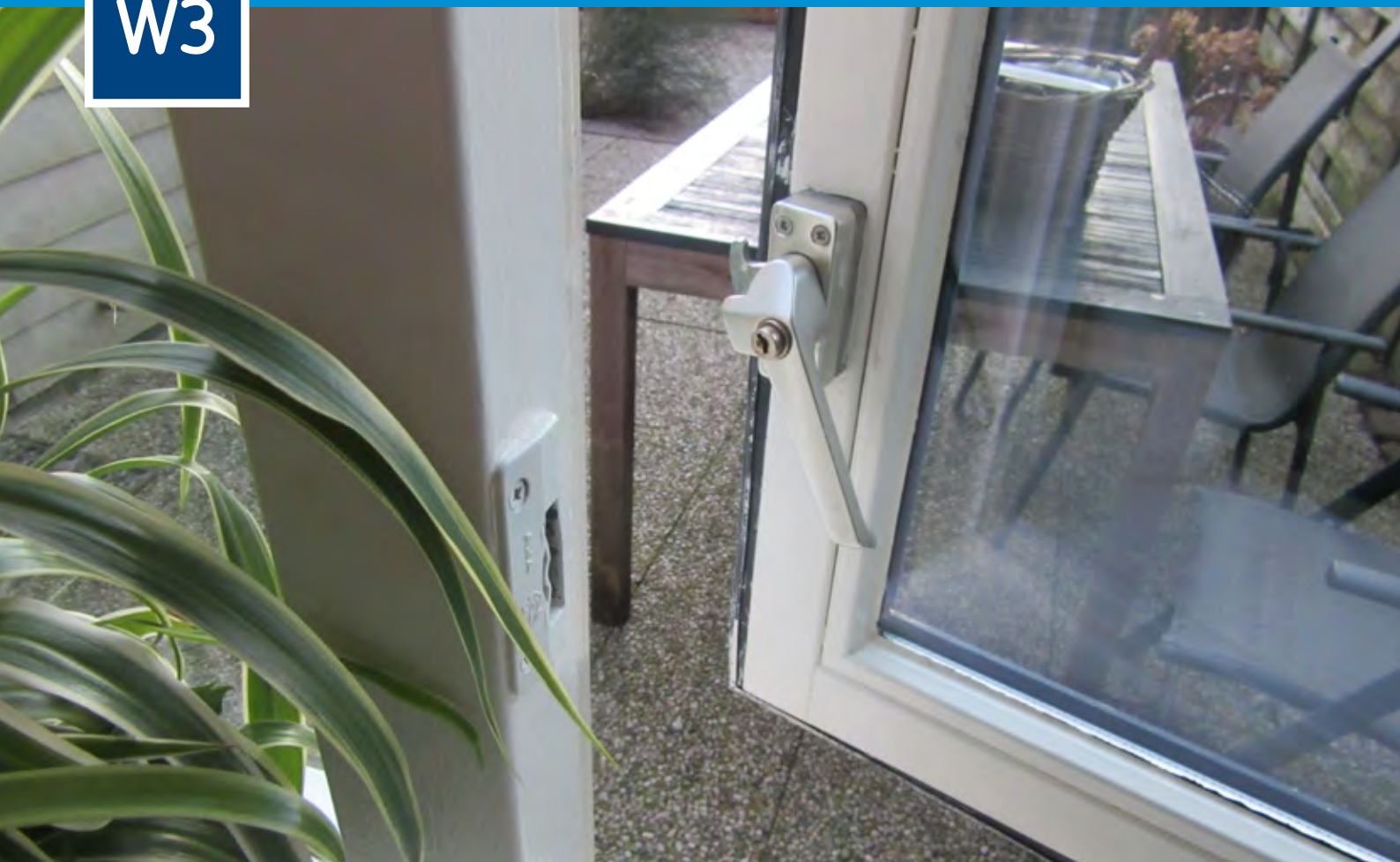

Verouderd beslag biedt geen bescherming tegen cilindertrekken en het afbreken van de cilinder.

Bewoners hebben geen zicht op wie er voor de deur staat van binnenuit.

W3

W3 | Ramen en ventilatieopeningen: inbraakwerendheid

Bereikbare ramen en ventilatieopeningen zijn ten minste 3 minuten inbraakwerend

Zie de bijlage over *Bereikbaarheid* op pagina 86.

de eisen

1. Aan ramen of ventilatieopeningen waarvan één van de dagmaten kleiner is dan 15 cm, stelt het Politiekeurmerk geen eisen.
2. Er is een beveiliging (een raam of ventilatieopening) toegepast dat voldoet aan een van de volgende voorwaarden:
 - het element is voorzien van een goedgekeurde combinatie van producten zoals genoemd in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst (minimaal 3 minuten inbraakwerend) door een erkend keuringsinstituut op basis van weerstandsklasse 2 volgens NEN 5096 is getest en goedgekeurd.
 - heeft door een erkend keuringsinstituut op basis van toetsing en goedkeuring een conformiteitsverklaring verkregen (minimaal 3 minuten inbraakwerend).
 - waarvan de beweegbaarheid van het raam is opgeheven, door het vastschroeven van het raam in het kozijn, conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn.
 - waarvan het raam is vervangen door een vaste vakkvulling, eventueel met een ventilatierooster, conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn.
3. Bij beweegbare en vaste ramen met een glasoppervlakte kleiner dan 1,2 m², waarvan beide dagmaten 15 cm of groter zijn, is plaatsing van glas uitgevoerd conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn.
4. Kwaliteit van het glas moet ten minste enkelvoudig float- of draadglas zijn. Iedere andere specificatie, waarbij ten minste één glasplaat enkelvoudig float- of draadglas is, is toegestaan. Bij toepassing van gelaagde beglazing is de minimale kwaliteit P1A.

toelichting

Eis W3 geldt voor alle bereikbare ramen van de woning en voor ramen van garages, schuren en bergingen die toegang tot de woning geven. De inbraakwerendheid van ramen in bergingen, schuren en garages die geen toegang geven tot een woning, is geregeld in eis C8.

aanbeveling**Gebruiksvriendelijkheid**

Gebruiksvriendelijkheid is, zeker voor oudere en gehandicapte bewoners, een belangrijke stimulans om beveiligingsvoorzieningen daadwerkelijk te gebruiken. Ramen zijn makkelijk te bedienen als:

- Sloten gelijksluitend (met 1 sleutel te bedienen) zijn.
- Er zo min mogelijk bedieningspunten zijn.
- Hendels en sloten eenvoudig en licht te bedienen zijn.

aanbeveling

Barrièrevoorziening als ramen vaak openstaan

Ramen die in verband met ventilatie vaak openstaan, zoals wc- en badkamerramen, kunnen effectief worden beveiligd met een barrièrevoorziening, zoals een stang of rek. Goedgekeurde barrièrevoorzieningen staan in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst.

Download de PKVW Beveiligingsrichtlijn en Productenlijst op politiekeurmerk.nl/beveiligingsrichtlijn en politiekeurmerk.nl/productenlijst.

Goedgekeurde barrièrevoorzieningen staan in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst.

Dit raam voldoet aan 3 minuten inbraakwerendheid door de bijplaatsing van een oplegslot (SKG 2 sterren).

W4

W4 | Kelderramen, luiken, lichtkoepels en dakramen: inbraakwerendheid

wat

Kelderramen, luiken, lichtkoepels en dakramen die toegang tot de woning kunnen geven, zijn ten minste 3 minuten inbraakwerend.

Zie de bijlage over *Bereikbaarheid* op pagina 86.

de eisen

1. Aan kelderramen, lichtkoepels of dakramen waarvan één van de dagmaten kleiner is dan 15 cm, stelt het Politiekeurmerk geen eisen.
2. Kelderramen en/of luiken lager dan het grondoppervlak zijn bereikbaar en moeten beveiligd zijn conform eis W3. Als kelderramen en/of luiken onbereikbaar zijn gemaakt met afsluitbare roosters, wordt dit als interpretatievraagstuk voorgelegd aan de Commissie voor Compenserende Maatregelen (CCM) van het CCV.
3. Beweegbare en niet-beweegbare lichtkoepels voldoen aan een van de volgende voorwaarden::
 - zijn door een erkend keuringsinstituut op basis van weerstandsklasse 2 volgens NEN 5096 getest en goedgekeurd.
 - hebben door een erkend keuringsinstituut op basis van toetsing en goedkeuring een conformiteitsverklaring (minimaal 3 minuten inbraakwerendheid) verkregen.
 - zijn voorzien van een geteste en goedgekeurde combinatie van producten zoals genoemd in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst (minimaal 3 minuten inbraakwerendheid).
4. Dakramen moeten beveiligd zijn volgens eis W3.

toelichting

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen stelt eisen aan lichtkoepels omdat deze over het algemeen makkelijk bereikbaar en eenvoudig te manipuleren zijn. Soms zijn lichtkoepels en dakramen geplaatst in bergingen en garages. Ook deze moeten, net als andere gevelelementen in de berging en garage, wanneer deze toegang geeft tot de woning, inbraakwerend zijn. In alle overige situaties valt de beveiliging van de berging of garage onder de C-eisen.

Als niet-beweegbare lichtkoepels van aantoonbaar slagvast materiaal zijn gemaakt en zijn bevestigd met beveiligde schroeven en/of moeren, is het niet nodig om de lichtkoepel te voorzien van producten die in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en PKVW Productenlijst zijn omschreven.

Download de PKVW Beveiligingsrichtlijn en Productenlijst op politiekeurmerk.nl/beveiligingsrichtlijn en politiekeurmerk.nl/productenlijst.

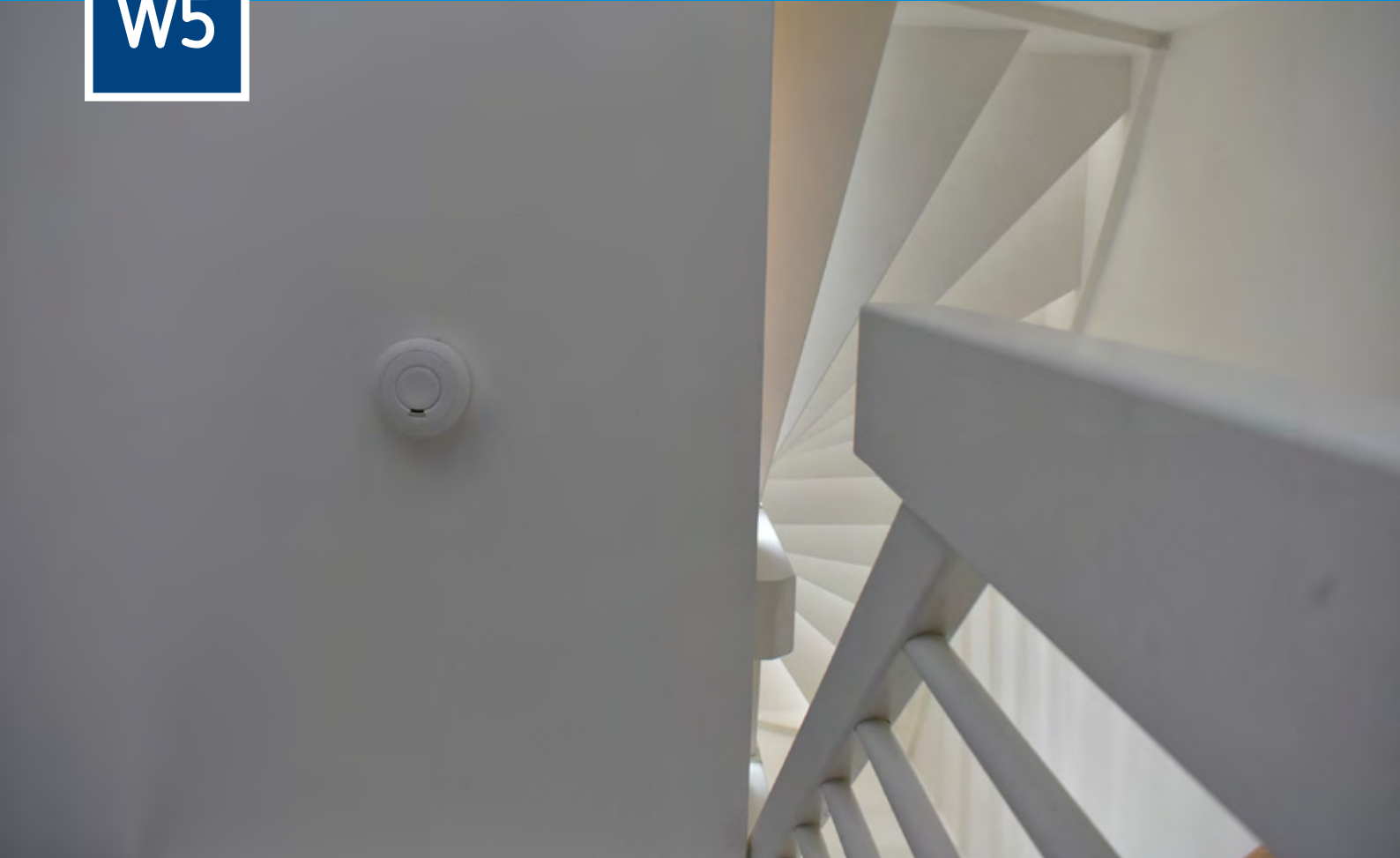
Ramen van een souterrain geven toegang tot de woning en dienen inbraakwerend te zijn.

Een lichtkoepel van een woning kan aan de binnenzijde afgeschermd worden met glas als de buitenkant niet inbraakwerend is.

POMPE &
GEBR. MANN
DISTILLATEURS
EN
HANDELAARS
ALHIER VERKRUGBAAR

W5 | Rookmelders

wat

Bewoners worden tijdig gealarmeerd als rook ontstaat.

de eisen

1. Op ieder vloerniveau van de woning moet minstens één goed werkende rookmelder geplaatst zijn. Dit geldt niet voor een ruimte waarvan de hoogte lager is dan 1,90 meter en de beloopbare vloeroppervlakte minder is dan 8 m².
2. Ook op een zolderetage met een beloopbare vloeroppervlakte van ten minste 8 m² en een stahoogte van ten minste 1,90 meter, moet een rookmelder worden geplaatst.
3. Bij plaatsing van de rookmelder dient rekening te worden gehouden met het bijbehorende plaatsingsvoorschrift.
4. Indien een rookmelder al is geplaatst en deze goed functioneert, kan deze blijven zitten.
5. Een nieuwe rookmelder is ten minste voorzien van een CE-merkteken op basis van EN 14604.

toelichting

Een rookmelder zorgt ervoor dat bewoners op tijd worden gewaarschuwd voor rookontwikkeling. Vooral 's nachts is dat van levensbelang. Als de rookmelder tijdig alarmeert bij brand, hebben bewoners extra tijd de woning te ontluchten.

Plaatsing

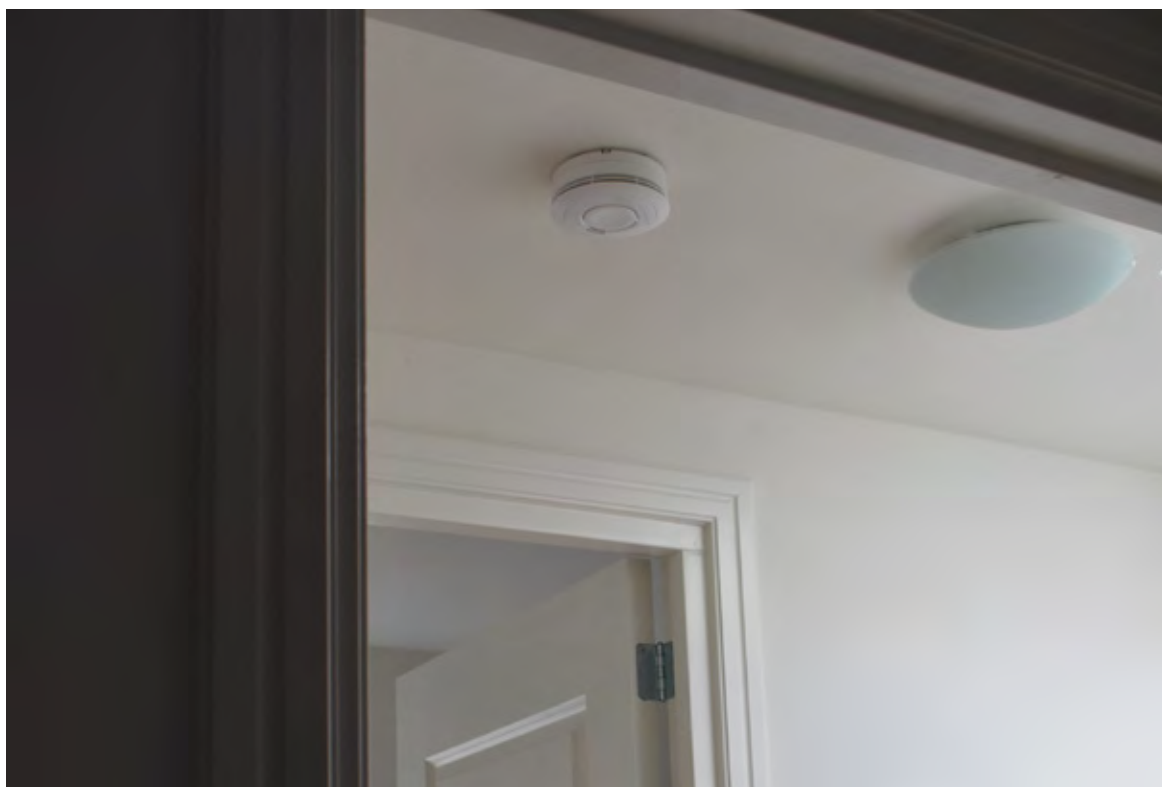
Rookmelders worden zoveel mogelijk volgens de montagevoorschriften geplaatst. Een goed functionerende rookmelder die in een eerder stadium is geplaatst, kan blijven zitten. Er mogen alleen optische rookmelders worden geplaatst. Als de rookmelder is aangesloten op het lichtnet, moet deze voorzien zijn van een back-upbatterij.

aanbeveling

- Aanbevolen wordt om een rookmelder te plaatsen die is getest en gecertificeerd door een erkend keuringsinstituut op basis van de vigerende BRL 6501.
- Aanbevolen wordt om iedere rookmelder na 10 jaar te vervangen.
- Het doorkoppelen van de rookmelders zorgt ervoor dat alle etages tegelijk gewaarschuwd worden bij brand.
- Gebruik rookmelders met een batterij met een lange levensduur van 5 of 10 jaar.
- In ruimten met een kleinere vloeroppervlakte dan 8 m² wordt geadviseerd een rookmelder te plaatsen als er sprake is van een 'technische' ruimte, bijvoorbeeld met een CV-ketel of boiler.

Op ieder vloerniveau van de woning is minstens 1 goed werkende rookmelder geplaatst. Dit geldt niet voor een ruimte waarvan de hoogte lager is dan 1,90 meter.

Plaats een rookmelder volgens de montagevoorschriften.

W6

W6 | Voorlichting en informatie

wat

Bewoners worden voorgelicht over veilig wonen.

de eisen

Bewoners krijgen advies en (schriftelijke) informatie over goed gebruik van de aangebrachte beveiligingsvoorzieningen, sleutelbeheer en vluchtroutes in geval van brand.

toelichting

Voorlichting is noodzakelijk om bewoners te wijzen op de beveiligingsmaatregelen die genomen zijn en op wat zij zelf kunnen doen om inbraak te voorkomen. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen is een bewezen effectief instrument vanwege de combinatie van technische en organisatorische maatregelen (de manier waarop bewoners met de aangebrachte voorzieningen omgaan). Bijvoorbeeld:

- Ramen en deuren daadwerkelijk afsluiten en de sleutels niet in het slot laten zitten.
- Voorkomen van insluiping door openstaande ramen en deuren.
- Ramen niet blokkeren of dichtmaken (bijvoorbeeld door een ruitje in of bij de voordeur af te plakken met ondoorzichtig folie).
- Weldoordacht 'uitbouwen'. Een gevolg van uitbouw kan namelijk zijn dat ramen op hoger gelegen verdiepingen bereikbaar worden (bij de bewoner of de burens).
- Niet zomaar mensen binnenlaten in woongebouwen.
- Opletten op meelopers in parkeergarages of toegangsruimten naar woningen.
- Zichtlijnen van de woning naar de openbare ruimte in stand houden. Geen hoge struiken laten groeien in de voor- of zijtuin. Niet de doorzichtige balustrade van het balkon afschermen.
- Goede verlichting bij de achterdeur en bergingen.
- De kierstandhouder niet gebruiken als extra slot. Gebruik deze alleen bij het openen van de deur als er wordt aangebeld.
- De geldigheidsduur (10 jaar) en de voorwaarden van het certificaat Veilige Woning.
- Goede uitleg over het gebruik van hang-en-sluitwerk.
- Aandachtspunten bij erfafscheidingen.
- Mogelijke korting op de verzekeringspremie.

Kijk op politiekeurmerk.nl voor meer informatie of bekijk de pagina met voorlichtingsmaterialen zoals promotiemiddelen op politiekeurmerk.nl/promotiemiddelen.

aanbeveling

Voorlichting via persoonlijk contact met bewoners is effectiever dan de verspreiding van alleen schriftelijk materiaal. Ideeën voor voorlichting zijn:

- Persoonlijk kennismakingsgesprek met alle bewoners. De gemeente of woningcorporatie kan wijkgerichte acties organiseren om huis-aan-huis voorlichting te geven over het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Hiervoor is materiaal, zoals folders en brochures en andere PKVW-promotiemiddelen beschikbaar op politiekeurmerk.nl/promotiemiddelen.
- Schriftelijk vastleggen van goed gebruik van voorzieningen, sleutelbeheer en vluchtroutes bij brand.

Een PKVW-bedrijf geeft voorlichting aan de bewoners.

Te veel groen hindert de sociale controle.

BELCOUR

NAZAR

ANNA VAN DER

ANNA VAN DER

ANNA VAN DER

Eisen wooncomplex

C1	Woongebouw: toegankelijkheid en verlichting	48
C2	Gemeenschappelijke ruimten: toegankelijkheid en verlichting	52
C3	Collectief bergingencomplex: ontsluiting, toegankelijkheid en omvang	58
C4	Collectieve (fietsen)stalling	62
C5	Achterpaden	66
C6	Parkeergarage, behorend bij het wooncomplex	70
C7	Verlichting openbaar toegankelijke buitenruimte	74
C8	Bergingen, schuren of garages: inbraakwerendheid	76
C9	Bergingen, schuren of garages: verlichting	82

C1

C1 | Woongebouw: toegankelijkheid en verlichting

wat

Bij een woongebouw is de hoofdingang uitnodigend voor bewoners en bezoekers. Het woongebouw is niet vrij toegankelijk. Het ontsluitingssysteem biedt bewoners de mogelijkheid elkaar en bezoekers te herkennen.

de eisen

1. Galerijen, brandtrappen en (nood)trappenhuizen zijn niet toegankelijk voor onbevoegden. Toegangsdeuren van brandtrappen en (nood)trappenhuizen voldoen aan eis C2. Brandtrappen, galerijen en (nood)trappenhuizen worden afgesloten met een hek dat voldoet aan de volgende eisen:
 - Minimaal 2,40 meter hoog.
 - Zelfsluitend en beveiligd tegen 'flipperen'.
 - Van de binnenkant zonder sleutel te openen.
 - Het bedieningspunt is afgeschermd tegen bediening vanaf de buitenzijde.
 - Openingen in het hek zijn kleiner dan 15 cm.
2. De hoofdingang is voorzien van een deur die voldoet aan eis C2. Daarnaast voldoet de hoofdingang aan de volgende eisen:
 - Er is een bellenbord.
 - De buitendeur is van buitenaf uitsluitend door bevoegden te openen. Bewoners kunnen op afstand bezoekers te woord staan (intercom) en de buitendeur ontsluiten.
3. De hoofdingang is binnen voorzien van verlichting, met een gemiddelde horizontale verlichtingssterkte van minimaal 40 lux (Em) (gemeten op de vloer), een gelijkmatigheid van ten minste 0,30 Uh en een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).
4. Aan de buitenzijde is bij de entree deur minimaal 1 verlichtingsarmatuur met schemerschakeling aangebracht, met een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).

toelichting

Afsluiting

Buitenstaanders mogen niet zomaar het gebouw in kunnen. De buitenste schil van het gebouw is bij voorkeur afgesloten. Een voor iedereen toegankelijk voorportaal of een voor iedereen toegankelijke tochtsluis is af te raden om te voorkomen dat ongewenste personen rondhangen. Postkasten zijn bij voorkeur buiten aangebracht of er zijn doorwerppostkasten.

Toegangsdeur

De deur van de hoofdingang is een afsluitbare en zelfsluitende deur. Bewoners kunnen deze deur vanuit hun woning openen. Bij voorkeur is deze voordeur voorzien van een spreek- en/of video-installatie.

De toegangsdeur tot het woongebouw is van buitenaf niet eenvoudig te openen, maar hoeft niet inbraakwerend te zijn. De deur van de woning zelf is 3 minuten inbraakwerend.

Poort als toegang

Om te voorkomen dat het bedieningspunt van het toegangshek gemanipuleerd wordt (bijvoorbeeld met de hand), kan een beschermingsplaat worden aangebracht met een minimale afstand tot het bedieningspunt van 70 cm. Dit volstaat als het bedieningspunt bestaat uit een draaiknopcilinder. Bestaat het bedieningspunt aan de binnenzijde uit een deurkruk, dan is een beschermingsplaat niet afdoende. Deze deurkruk kan namelijk eenvoudig met een hulpmiddel, bijvoorbeeld een stok of tak, worden bediend. Hiervoor kan een kokervormige (rond of rechthoekig) afscherming een oplossing zijn.

Verlichting

De horizontale verlichtingssterkte in de entreehal is gemiddeld minimaal 40 lux. Voor de overige gemeenschappelijke ruimten geldt gemiddeld minimaal 20 lux (zie eis C2).

Deze waarden worden gemeten op de vloer.

Het advies is om van buiten naar binnen een gelijkmatige lichtovergang te creëren. Extra buitenverlichting bij de hoofdingang maakt de lichtovergang prettiger: mensen stappen niet in een donker gat. Dit geldt zowel voor de hoofdingang als voor toegangen tot fietsenstallingen, bergingen of parkeergarages.

Verlichting buitenzijde hoofdentree

Er moet minimaal 1 verlichtingsarmatuur zijn aangebracht aan de buitenzijde van de hoofdentree. Soms is het lastig om deze armaturen aan te brengen, bijvoorbeeld als gevels volledig van glas zijn.

In dat geval is het toegestaan de verlichting van binnenuit te realiseren, onder de volgende voorwaarden:

- De verlichtingssterkte aan de binnenzijde bij de gevel is minimaal 40 lux.
- De gevel is volledig transparant.
- Brievenbussen zijn zodanig geplaatst dat deze de verlichting beperkt hinderen.

aanbeveling

Elektrische schuifdeuren

Let bij elektrische schuifdeuren op de afstelling van de uitloopsensor. Deze kan vanaf de buitenkant beïnvloed worden. Ook kan door verkeerde afstelling de deur aan de binnenzijde ongewenst opengaan. Dit is vaak het geval als deze bij 2 schuivende delen in het midden direct na de deur is aangebracht. Een folder tussen de deurborstels is dan al voldoende om de deur van buitenaf te openen.

Fietsenstalling

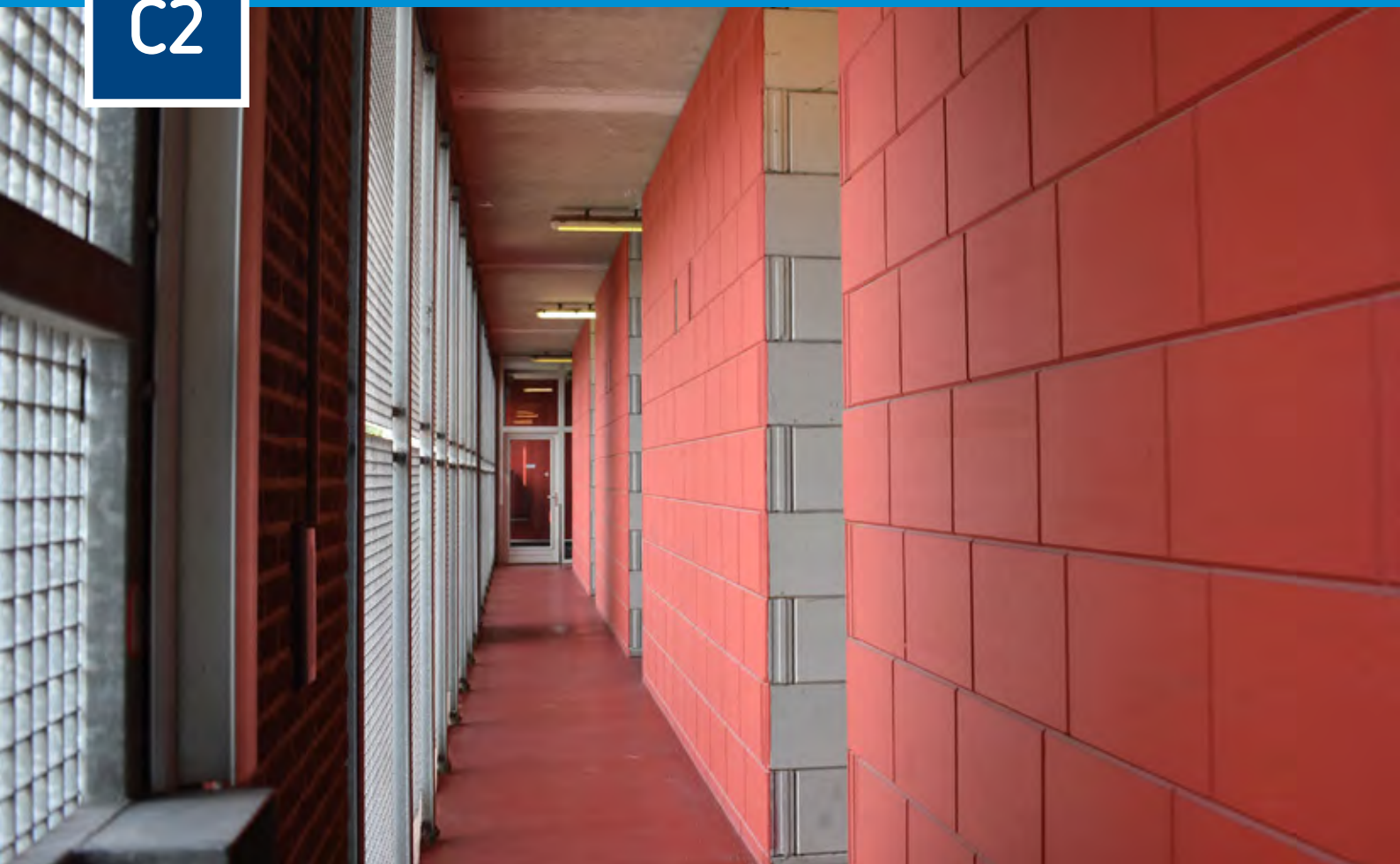
Stallingsmogelijkheden voor fietsen van bezoekers zorgen ervoor dat de entree netjes, heel en veilig blijft.

Postkasten zijn bij voorkeur buiten aangebracht. De buitenzijde is bij de entree voorzien van 1 verlichtingsarmatuur met schemerschakeling

Stallingsmogelijkheden voor fietsen van bezoekers zorgen ervoor dat de entree netjes, heel en veilig blijft.

C2 | Gemeenschappelijke ruimten: toegankelijkheid en verlichting

wat

Toegangsdeuren tot gemeenschappelijke ruimten in het woongebouw zijn zelfsluitend en beveiligd tegen 'flipperen'. Alle deuren bieden een veilige vluchtweg bij brand. Gemeenschappelijke ruimten zijn verlicht. Toegangsdeuren tot een gebouw moeten verlicht zijn.

Eis C2 geldt voor alle deuren van het woongebouw (zowel binnen als buiten) die toegang geven tot het woongebouw, bergingencomplex, parkeergarage, brandtrappen of het (nood)trappenhuis.

de eisen

Toegankelijkheid

1. Deuren zijn zelfsluitend.
2. Er is een voorziening om 'flipperen' te voorkomen.
3. Deuren in vluchtroutes kunnen vanaf de binnenkant worden geopend.
De buitenkant van de deur heeft geen beweegbare deurknop.
4. Er is helder, doorzichtig (spiegeldraad)glas in of direct naast de deur aangebracht.

Verlichting

5. Bij toegangsdeuren en nooduitgangsdeuren die uitkomen op openbaar terrein is binnen 7,5 meter een verlichtingsarmatuur aangebracht, tenzij er een verlichtingsarmatuur in de openbare ruimte binnen 7,5 meter aanwezig is. Bij een deur van een containerruimte die geen toegang geeft tot het woongebouw, hoeft geen verlichting te worden aangebracht.
6. Er is sprake van heldere, niet-verblindende en gelijkmatige verlichting over de hele oppervlakte van de ruimte met, gemeten op de vloer, een gemiddelde horizontale verlichtingssterkte van minimaal 20 lux (Em), een gelijkmatigheid van ten minste 0,30 Uh en een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).
7. Voor buitengalerijen en daaraan gelegen woningentrees geldt dat deze gelijkmatig en goed verlicht moeten zijn met een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).

Uitschakelen/Dimmen

8. Het uitschakelen of dimmen van licht in een bergingencomplex of een collectieve fietsenstalling is mogelijk onder bepaalde voorwaarden. Dimmen heeft de voorkeur. De voorwaarden zijn:
 - Over een minimale lengte van 7,5 meter na de toegangsdeur van het compartiment wordt de ruimte constant conform deze eis verlicht, hierna mag gedimd of uitgeschakeld worden.
 - In geval van dimmen is een gemiddelde horizontale verlichtingssterkte van ten minste 2 lux (Em), met een gelijkmatigheid van ten minste 0,30 Uh en een kleurweergave van ten minste 60 (Ra) het advies.
 - Bij het betreden van de ruimte schakelt de verlichting automatisch naar het vereiste niveau van verlichting en blijft minimaal 10 minuten op dat niveau branden.

Toegangsdeuren

Eis C2 zorgt ervoor dat onbevoegde bezoekers niet zomaar het gebouw en vanuit de hal in gemeenschappelijke ruimten kunnen komen. Bezoekers die binnengelaten zijn, kunnen wel de galerij op via een niet-afgesloten tussendeur. Een toegangsdeur van een gemeenschappelijke ruimte sluit een deel van het gebouw voor buitenstaanders af. Als gemeenschappelijke ruimten of compartimenten, zoals een bergingencomplex of een parkeergarage, voor onbevoegden toegankelijk zijn, moet een C2-deur worden geplaatst. Deze deuren voorkomen dat buitenstaanders door het hele gebouw kunnen lopen. Naast de hoofdtoegangsdeur sluiten deze deuren de toegangen tussen verschillende gemeenschappelijke ruimten af. Het is dus niet mogelijk om zonder sleutel in deze ruimten te komen. Andersom, van binnen naar buiten, zijn de deuren te gebruiken als vluchtdoor. Om veilig gebruik te kunnen maken van de gemeenschappelijke ruimten, is voldoende verlichting nodig. Daglicht is belangrijk, maar dit is niet voldoende om aan de eis (20 lux) te voldoen.

Glas

Deuren hebben een glasstrook of glas naast de deur om gebruikers doorzicht te bieden naar de volgende ruimte. Goed doorzicht vraagt om overzichtelijke, goed verlichte ruimten en helder glas dat voldoende doorzichtig is. Toegangsdeuren hebben meestal draadglas, vanwege de verplichte 30 minuten brandvertraging. Dit glas bestaat ook in een goed 'doorkijkbare' uitvoering. Bij inbraakwerend glas heeft een strook glas aan de slotzijde van de deur de voorkeur. Een nooddeur en de buitendeur tot de containerruimte hoeven - als ze geen toegang tot het gebouw geven - geen glas te hebben. Deze deuren worden immers alleen in noodgevallen gebruikt of geven alleen toegang tot de ruimte waar afvalcontainers staan. Aan de buitenzijde van een nooddeur kan blind beslag zijn aangebracht.

Afsluitbaarheid

Toegangsdeuren van gemeenschappelijke ruimten, met uitzondering van collectieve fietsenstallingen en in bepaalde gevallen bergingsgangen, hoeven niet inbraakwerend te zijn, maar wel zelfsluitend en bedienbaar met een sleutel. De deur moet aan de buitenzijde met een sleutel te openen zijn en beschermd zijn tegen flipperen. Aan de binnenzijde heeft de deur een kruk, zodat bewoners zonder sleutel het pand kunnen verlaten en kunnen vluchten als dit nodig is.

Verlichting

Deuren die toegang geven tot het woongebouw of nooduitgangdeuren hebben buitenverlichting, of worden gemeten tot op een hoogte van 1,80 meter direct aangelicht door een openbaar verlichtingsarmatuur dat binnen 7,5 meter aanwezig is. Deuren van een containerruimte die geen toegang geven tot het woongebouw hoeven aan de buitenzijde niet verlicht te zijn. Gemeenschappelijke ruimten in het gebouw worden over de hele oppervlakte verlicht door heldere, niet-verblindende verlichting. Hierbij geldt: een gemiddelde horizontale verlichtingssterkte van minimaal 20 lux (Em), met een gelijkmatigheid van ten minste 0,30 U_h en een kleurweergave van minimaal 60 (Ra). Galerijen aan de buitenzijde van een gebouw moeten gelijkmatig en goed verlicht zijn met wit licht, met een kleurweergave van ten minste 60 (Ra). Armaturen op zonne-energie bij algemene toegangsdeuren van het woongebouw zijn niet toegestaan.

Uitschakelen/dimmen

Dimmen of uitschakelen van verlichting in een bergingencomplex of een collectieve fietsenstalling is toegestaan, zoals in deze eis aangegeven. Doel is dat de eerste zone van 7,5 meter lengte goed te overzien is, zodat er een keuzemoment is om wel of niet naar binnen te gaan. Na deze 7,5 meter mag de verlichting geheel worden uitgeschakeld. Het heeft echter de voorkeur dat er wordt gedimd tot 10 procent van de geëiste sterkte. Voor dimmen in een parkeergarage: zie eis C6.

aanbeveling

Glas

Om te voorkomen dat iemand makkelijk bij de deurkruk komt door het glas te breken, is het verstandig het glas als smalle strook aan de scharnierzijde van de deur aan te brengen.

Overgang verlichting

Aandachtspunt is de overgang van het verlichtingsniveau tussen gemeenschappelijke ruimten en buitenruimten. De overgang van binnen naar buiten kan met lampen bij de entree(s) worden geregeld. Armaturen die voor een betere spreiding van het licht zorgen, bijvoorbeeld door prisma's, zijn een goede oplossing. Het licht moet zich door de gangen verspreiden in plaats van tegen de wanden. Het gebruik van vandalismebestendige armaturen buiten, die voldoen aan de kwaliteitseis SKG-KE 571, wordt aanbevolen. Zie productenlijst PKVW, lijst V. Deze is online te vinden op politiekeurmerk.nl/productenlijst.

Doorboorbeveiliging

Bij de inbraakwerendheid van algemene toegangsdeuren - zoals in bepaalde gevallen bij bergingencomplexen of een collectieve fietsenstalling - is gesteld dat glas binnen een afstand van 70 cm tot het bedieningspunt inbraakwerend (P2A) moet zijn. Een algemene toegangsdeur moet voorzien zijn van een slot met een nachtschootuitwerper.

Doorboorbeveiliging is niet noodzakelijk, in tegenstelling tot bij de vluchtvriendelijke deur van een woning. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen raadt wel aan om een bedieningspunt toe te passen dat is bestand tegen manipulatie van buitenaf, zoals doorboren.

Centrale toegangsdeuren zijn zelfsluitend en voorzien van een flipperbeveiliging. De buitenkant van de deur heeft geen beweegbare knop en er is helder glas aangebracht.

Bij toegangsdeuren die uitkomen op openbaar terrein is geen verlichtingsarmatuur nodig als er een verlichtingsarmatuur in de openbare ruimte binnen 7,5 meter aanwezig is.

Toegangsdeuren tot gemeenschappelijke ruimten in het woongebouw zijn zelfsluitend en beveiligd tegen 'flipperen'.

C3

C3 | Collectief bergingencomplex: ontsluiting, toegankelijkheid en omvang

wat

Een collectief bergingencomplex of een cluster bergingen, heeft een ontsluitingssysteem dat zowel praktisch als sociaal veilig is.

de eisen

1. Een bergingencomplex met maximaal 50 individuele bergingen is afgesloten met een toegangsdeur die voldoet aan eis C2.
2. Een bergingencomplex met meer dan 50 bergingen is afgesloten met een toegangsdeur die voldoet aan eis C4.
3. Elke individuele bergingsdeur in het bergingencomplex is ten minste 3 minuten inbraakwerend. Als een bergingencomplex niet meer dan 15 bergingen bevat, is het toegestaan om, in plaats van alle individuele bergingsdeuren, alleen de toegangsdeur (C4) en eventuele ramen (C8) inbraakwerend uit te voeren. Een woongebouw kan meerdere bergingencomplexen met maximaal 15 bergingen bevatten.
4. Ramen in individuele bergingen zijn inbraakwerend uitgevoerd (C8).
5. Het complex is overzichtelijk door transparant glas in of bij toegangsdeuren. Onoverzichtelijke situaties moeten worden opgeheven door het plaatsen van niet-manipuleerbare spiegels die bij voorkeur voldoen aan kwaliteitseis SKG-KE 572. Deze spiegels bieden zicht aan personen met een ooghoogte variërend van 1 meter tot 1,80 meter ongeacht de looproute.
6. Bij de toegangsdeur tot het bergingencomplex in de buitengevel is verlichting op schemerschakeling aangebracht binnen een afstand van 7,5 meter. Dit kan openbare verlichting zijn. Armaturen op zonne-energie zijn niet toegestaan.

toelichting

Overzichtelijkheid

Door te kiezen voor een kleinschalige opzet met goed overzicht, wordt het gebruik van bergingencomplexen veilig en prettig. Een bergingencomplex is alleen toegankelijk voor bewoners. In de bestaande bouw kan in de meeste gevallen niet veel aan de bestaande structuur worden gedaan. Daarom worden bij een groter bergingencomplex extra eisen gesteld aan de toegangsdeur, om zoveel mogelijk te voorkomen dat onbevoegden zich in het bergingencomplex bevinden.

Het bergingencomplex is goed verlicht. Bij binnenkomst moet een bewoner het eerste deel van het compartiment kunnen overzien om te beslissen om wel of niet naar binnen te gaan. Compartimentering zorgt ervoor dat, naast het vergroten van de betrokkenheid van de gebruikers, eventuele graffiti en vandalisme zich niet door het hele complex verspreiden.

Zicht en verlichting

- Ontsluitingsgangen moeten overzichtelijk zijn, het liefst kort, recht en breed, in verband met zicht door de bergingsgang. Door in een rechte lijn uit te komen in de hal, kan een bewoner al, voordat de deur geopend wordt, de eerste 7,5 meter van de gang controleren. In of naast de deur moet helder glas zijn aangebracht, zodat een bewoner vanuit de hal tot het einde van de bergingsgang kan kijken.

- Er mogen geen nissen of donkere hoeken zijn. Omdat in de bestaande bouw niet altijd aan deze eis kan worden voldaan, kan overzicht in de gangen worden gecreëerd met slagvaste spiegels. De niet-manipuleerbare spiegels moeten voldoen aan kwaliteitseis SKG-KE 572.
- Een spiegel biedt overzicht. Daarbij zijn de hoogte en wijze van bevestiging van belang. Montage met behulp van een beugel, die ervoor zorgt dat de spiegel van de muur afhangt, maakt het mogelijk om de spiegel te verdraaien. Beter is een kwart of halve bolspiegel die vast op de muur of het plafond is gemonteerd. Een zichthoogte van 1 tot 1,80 meter creëert voor vrijwel elke persoon een zichtlijn.

Inbraakwerendheid

- Van een bergingencomplex met niet meer dan 15 bergingen is het niet nodig individuele bergingsdeuren inbraakwerend uit te voeren. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen stelt dan wel zwaardere eisen aan toegangsdeuren tot het bergingencomplex (C4). Aan de eis dat een berging of bergingsgang inbraakwerend moet zijn, hoeft in dat geval maar één keer te worden voldaan.
- De vrije ruimte onder een bergingsdeur in een bergingencomplex bedraagt maximaal 5 cm.
- Als in het complex ook een collectieve fietsenstalling is ondergebracht, zal ook deze inbraakwerend moeten worden uitgevoerd (C4).
- Toegangsdeuren tot gemeenschappelijke ruimten kunnen inbraakwerend worden uitgevoerd met een goedgekeurd slot met nachtschootuitwerper (zie de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst). Als de deur dichtvalt, wordt de nachtschoot uitgeworpen. De deur blijft echter bruikbaar als vluchtweg. De deur moet van goede kwaliteit zijn.
- Inbraak door glasbreuk in de gemeenschappelijke ruimte wordt voorkomen door gebruik te maken van inbraakwerend glas P2A of polycarbonaat in/bij de deur. De deurknop, die aan de binnenzijde van de deur zit, kan zo niet van buitenaf bediend worden. Zie voor de minimale kwaliteit van een vakvulling de Beveiligingsrichtlijn en de Productenlijst.

Spiegels algemeen

Op plekken in een woongebouw waar spiegels verplicht zijn, gaat het altijd om slagvaste uitvoeringen. De niet-manipuleerbare spiegels moeten voldoen aan kwaliteitseis SKG-KE 572. Certificatie heeft de voorkeur. *Zie ook de PKVW Productenlijst: aanvullende beveiligingsproducten, gemerkt met 'V'.*

Sleutelplan

Als de bergingen verdeeld zijn over meerdere compartimenten, moet de toegang door middel van een sleutelplan zodanig zijn geregeld, dat bewoners alleen toegang hebben tot het compartiment waarin hun eigen berging is gelegen.

Download de PKVW Beveiligingsrichtlijn en Productenlijst op politiekeurmerk.nl/beveiligingsrichtlijn en politiekeurmerk.nl/productenlijst.

Er mogen in bergingsgangen geen nissen of donkere hoeken zijn.

Niet-manipuleerbare spiegels voldoen aan kwaliteitseis SKG-KE 572.

C4

C4 | Collectieve (fietsen)stalling

wat

Als privéstallingen ontbreken, zoals schuurtjes en bergingen, is een inbraakwerende en goed verlichte (fietsen)stalling met voldoende stallingsplaatsen noodzakelijk. Een collectieve (fietsen)stalling is ten minste 3 minuten inbraakwerend.

de eisen

1. De (fietsen)stalling is 3 minuten inbraakwerend conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst. De toegangsdeur is voorzien van een slot met nachtschoot-uitwerper, is zelfsluitend en kan van binnenuit zonder sleutel worden geopend (vluchtdeur).
2. Glas binnen 70 cm in de deur of direct naast de deur aan de slotzijde is inbraakwerend (P2A). Bij een naar buitendraaiende deur zijn gecertificeerde scharnieren (SKG 2-sterren) aangebracht.
3. Een hekwerk moet tegen bediening van buitenaf worden afgeschermd.
4. De verlichting voldoet aan eis C2. Het is mogelijk de verlichting te dimmen of gedeeltelijk uit te schakelen.
5. Ramen voldoen aan eis C8.
6. Het minimum aantal stallingplaatsen is 1,5 per woning. Voor woningen met een eenpersoonshuishouden is 1 stallingplaats per wooneenheid voldoende.

Download de PKVW Beveiligingsrichtlijn en Productenlijst op politiekeurmerk.nl/beveiligingsrichtlijn en politiekeurmerk.nl/productenlijst.

toelichting

Een collectieve (fietsen)stalling is verplicht bij woongebouwen met alleen bergruimte in de woning. Bij bergingen die slecht bereikbaar zijn, is een collectieve (fietsen)stalling aan te raden. Voorbeelden zijn kelderbergingen die alleen via de entreehal en de lift bereikbaar zijn en bergingen in de parkeergarage. Een collectieve (fietsen)stalling dicht bij de hoofdingang is een veilige oplossing om te voorkomen dat bewoners buiten fietsen plaatsen of meenemen naar de eigen galerij.

Afsluiting

Een (fietsen)stalling is een collectieve ruimte die afgesloten moet worden met een afsluitbare en zelfsluitende deur. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van een slot met een nachtschootuitwerper (zie de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst, lijst Y). De deur is hierdoor inbraakwerend en toch als vluchtroute te gebruiken. Doorboorbeveiliging is niet noodzakelijk, in tegenstelling tot een vluchtvriendelijke deur van een woning. Het toepassen van een bedieningspunt dat tegen manipulatie van buitenaf (bijvoorbeeld door boren) bestand is, wordt wel aanbevolen.

Glas

Glas in (of naast) de deur van een collectieve (fietsen)stalling kan verschillend uitwerken. Enerzijds geeft het de gebruiker de kans om de (fietsen)stalling te controleren voor hij deze binnengaat, anderzijds biedt dit een dader doorzicht, zodat hij kan kijken of hij ongemerkt zijn slag kan slaan. Door het inslaan van een ruitje kan de deur eenvoudig worden geopend.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen eist glas voor binnendeuren vanwege de sociale veiligheid. Een collectieve (fietsen)stalling moet ten minste 3 minuten inbraakwerend zijn. Daarom moet glas binnen 70 cm van het bedieningspunt inbraakwerend zijn (P2A), om te voorkomen dat een inbreker de ruit eenvoudig kan inslaan. Er kunnen andere materialen (bijvoorbeeld polycarbonaat) als gelijkwaardige oplossing worden toegepast. De minimale kwaliteit voor een vakkvulling is terug te vinden in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst, lijst E.

Bij een toegangsdeur tot de (fietsen)stalling in de buitengevel van het gebouw hoeft in of direct naast deze deur geen glas te zijn aangebracht. Als er wel glas wordt toegepast binnen 70 cm van het bedieningspunt, moet dit inbraakwerend zijn.

Stallingsplaatsen fietsen

Iedere bewoner moet de gelegenheid hebben om zijn fiets(en) veilig te stallen. Om deze reden is een minimum van 1,5 stallingsplaatsen per woning vereist. Bij eenpersoonshuishoudens is 1 stallingsplaats per woning voldoende. Goedgekeurde fietshangars (fietstrommels) zijn ook geschikt. Deze zijn inbraakwerend (weerstandsklasse 2), maar hoeven niet van glas voorzien te zijn. Extra verlichting op het openbaar terrein is niet nodig volgens deze eis.

Een collectieve fietsenstalling kan ook een los gebouw zijn in de buitenruimte.

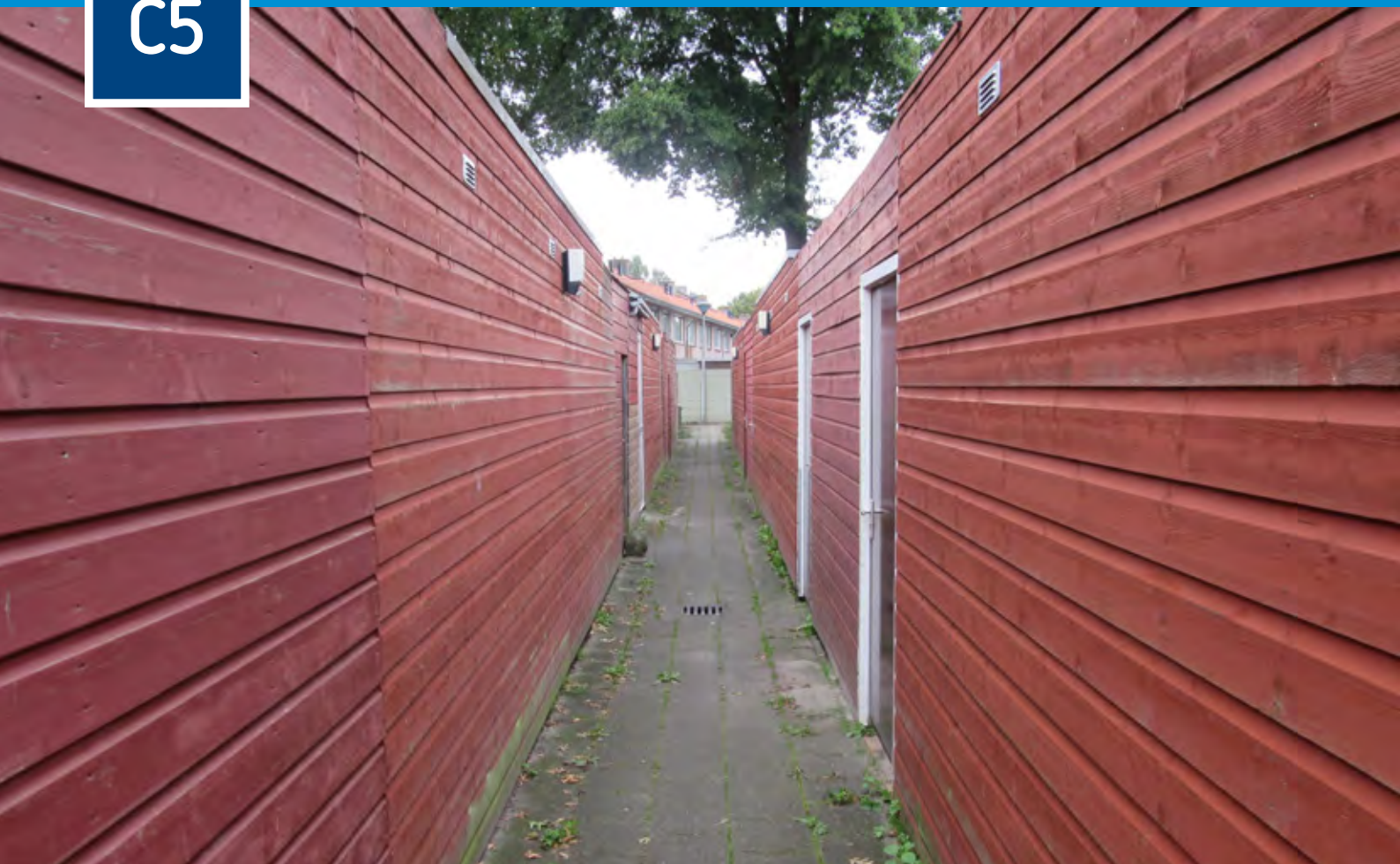

Voor elke woning moet 1,5 fietsenstallingplaats beschikbaar zijn om chaos te voorkomen.

Goedgekeurde fietshangars (fietsstrommels) zijn ook geschikt als collectieve (fietsen)stalling.

C5

C5 | Achterpaden

wat

Het achterpad is overzichtelijk en goed verlicht.

de eisen

Het achterpad, inclusief eventuele verbindingspaden:

1. Is bij duisternis altijd voorzien van verlichting met een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).
2. Heeft verlichting:
 - met een lichtpuntafstand van maximaal 6 keer de lichtpunthoogte; of
 - bij aanwezigheid van voldoende bergingen aan elke berging in de tuin, zo hoog mogelijk, met een maximale afstand van 0,3 meter vanaf de grens van het achterpad en een maximale onderlinge afstand van 12 meter; of
 - via openbare verlichting met een gemiddelde horizontale verlichtingssterkte van minimaal 2 lux (Em), met een gelijkmatigheid van ten minste 0,15 Uh.
3. De verlichting moet altijd door middel van schemerschakeling worden ingeschakeld.
4. Overhangend groen of op het achterpad staande bouwsels en/of obstakels moeten worden weggehaald.

toelichting

Achterzijden van woningen zijn kwetsbaar voor inbraken. Achterpaden bieden inbrekers de mogelijkheid te kijken waar ze ongestoord hun gang kunnen gaan. Gebruikers voelen zich vaak onveilig in smalle, onoverzichtelijke en onverlichte paden. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen richt zich op het terugdringen van de anonimiteit in de paden, door goede verlichting en overzichtelijkheid. Een afgesloten achterpad moet ook aan de eisen voldoen.

Verlichting

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen geeft de voorkeur aan openbare verlichting, vanwege het regelmatige onderhoud. Het is ook mogelijk om het achterpad te verlichten met een verlichtingsarmatuur op de berging. Daarbij is de leidraad dat ten minste aan één zijde van het achterpad iedere tuin een berging heeft die grenst aan het achterpad.

De verlichtingsarmaturen zijn bij voorkeur vandalismebestendig (SKG-KE 571).

Verlichting in een achterpad moet altijd schemergeschakeld zijn.

Voor verlichtingsarmaturen aan de bergingen aan de zijde van het achterpad, gelden de volgende voorwaarden:

- er grenzen voldoende bergingen aan het achterpad;
- op de bergingen zijn verlichtingsarmaturen aangebracht met een onderlinge afstand an maximaal 12 meter;
- de verlichtingsarmaturen zijn zo hoog mogelijk bevestigd.

Onderhoud en elektriciteit komen bij een verlichtingsarmatuur op de berging voor rekening van de bewoner. Een verlichtingsarmatuur moet het achterpad verlichten en geen schaduwen werpen. Verlichting bij de ingang van het pad, op de openbare weg, is meegenomen maar niet voldoende. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen sluit aan bij de norm voor openbare verlichting. Vooral gelijkmatig licht is belangrijk.

Verlichting van het achterpad

Achterpaden kunnen eigendom zijn van een VVE, woningcorporatie of gemeente. Voor het certificaat Veilig Complex geldt dat het achterpad moet voldoen aan de verlichtingseisen.

aanbeveling

Afsluiten/compartimenteren

In de bestaande bouw kan het een optie zijn doorlopende achterpaden af te sluiten als de situatie daartoe aanleiding geeft.

Doodlopende paden hebben als voordeel dat er geen netwerk van achterpaden ontstaat, waardoor niemand zich ongezien door de wijk kan bewegen. Bij een doorlopende structuur worden achterpaden in de praktijk ook gebruikt door fietsers en bromfietzers. Hierdoor kan overlast ontstaan. Als het achterpad geen doorgaande route meer vormt, is het pad minder aantrekkelijk voor onbevoegden.

Er moet verlichting aan het einde van het pad zijn zodat iemand op het pad altijd naar het licht toe kan kijken.

Doodlopend maken van een achterpad kan bijvoorbeeld door tuinen door te trekken of het plaatsen van een afscheiding van minimaal 1,8 meter hoog in het pad. Deze vormen van afsluiting hebben de voorkeur boven een poort. Een poort vraagt om maatregelen om overklimming te voorkomen en om discipline van de bewoners. Nadeel is ook dat er veel sleutels in omloop zijn. Er is niet altijd een muur om de poort tussen te zetten. Drangers werken vaak niet meer na enige tijd. Als bewoners worden betrokken bij de beslissing om het achterpad af te sluiten met een poort, werkt dit vaak wel goed.

De poort:

- biedt doorzicht naar het achterliggende pad of terrein, bijvoorbeeld door het toepassen van een spijlenpoort. De afstand tussen de spijlen is minder dan 15 cm;
- is minimaal 1,80 meter hoog;
- is zelfsluitend;
- is voorzien van een flipperbeveiliging;
- is aan de binnenkant zonder sleutel te openen. Het bedieningspunt dient afgeschermd te worden tegen manipulatie vanaf de buitenzijde.

Om bediening van het bedieningspunt van buitenaf te voorkomen, kan een beschermingsplaat worden aangebracht met een minimale afstand tussen het bedieningspunt van het hekwerk van 70 cm. Een beschermingsplaat volstaat als het bedieningspunt bestaat uit een draaiknopcilinder. Als het bedieningspunt aan de binnenzijde bestaat uit een deurkruk is een beschermingsplaat niet afdoende. Deze kan namelijk eenvoudig met een hulpmiddel, bijvoorbeeld een stok of tak, worden bediend. Hierbij kan een kokervormige (rond of rechthoekig) afscherming een oplossing zijn.

Niet verlicht achterpad met overhangend groen. Hier zijn nog maatregelen nodig.

Veilig achterpad met verlichting aan elke berging. Verlichting in het achterpad geeft de beste lichtopbrengst, maar denk wel aan lichthinder.

C6

C6 | Parkeergarage, behorend bij het wooncomplex

wat

De parkeergarage is sociaal veilig en goed beheerbaar.

de eisen

De garage is afgesloten en alleen toegankelijk voor bevoegden (bewoners of sleutelkaarthouders).

1. Een parkeergarage met meer dan 25 parkeerplaatsen voldoet aan de volgende eisen:
 - De gemiddelde horizontale verlichtingssterkte bedraagt, gemeten op de vloer, minimaal 40 lux (Em), met een gelijkmatigheid van ten minste 0,30 Uh en een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).
 - Er is helder doorzichtig (spiegeldraad)glas aangebracht in alle deuren van ruimten die voor gebruikers toegankelijk zijn.

2. Als een parkeergarage niet meer dan 25 parkeerplaatsen bevat:

Moet de gemiddelde horizontale verlichtingssterkte, gemeten op de vloer, minimaal 20 lux (Em) zijn, met een gelijkmatigheid van ten minste 0,30 Uh en een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).

 - Er is helder doorzichtig (spiegeldraad)glas aangebracht in alle deuren van ruimten die voor gebruikers toegankelijk zijn.

3. Dimmen in een parkeergarage, behorend bij een kleinschalig woongebouw met maximaal 25 parkeerplaatsen, is toegestaan tot een niveau van minimaal 2 lux (Em), een gelijkmatigheid van minimaal 0,30 Uh en een kleurweergave van minimaal 60 (Ra). Bij grotere parkeergarages bij een woongebouw is dimmen toegestaan tot een niveau van minimaal 4 lux (Em), een gelijkmatigheid van minimaal 0,30 Uh en een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).

Parkeergarages worden constant verlicht conform de eis over een minimale lengte van 7,5 meter na de toegangsdeur(en). Buiten deze afstand is dimmen toegestaan. Bij het betreden van de parkeergarage schakelt de verlichting minimaal per zone van 15 meter automatisch naar het vereiste niveau van verlichting. Deze blijft minimaal 10 minuten branden op de maximale sterkte conform de eis.

4. Maximaal 35 individuele bergingen mogen rechtstreeks uitkomen in een parkeergarage.

5. De toegang van het wooncomplex naar de parkeergarage is afgesloten met een deur die voldoet aan eis C2.

toelichting

Compartment voor bergingen

Als in een parkeergarage maximaal 35 individuele bergingen zijn ondergebracht, mogen ze direct uitkomen in de parkeergarage en hoeven ze niet in een afzonderlijk compartiment worden ondergebracht. Als er meer dan 35 individuele bergingen rechtstreeks in het parkeergedeelte uitkomen, ontstaat een onoverzichtelijke situatie. Individuele bergingen moeten dan in een compartiment worden ondergebracht.

aanbeveling

Het is verstandig om een gegarandeerde afgeschermd vrije ruimte van minimaal 1 meter tussen de berging en het parkeervak of de rijbaan te realiseren. De vrije ruimte kan worden gecreëerd met bijvoorbeeld een trottoir, hek of biggenruggen. Biggenruggen zijn minimaal 1,5 meter van de bergingsdeuren geplaatst. Laat de verlichting op dit looppad bij voorkeur voldoen aan eis C6.

Maximaal 35 bergingen mogen rechtstreeks uitkomen in een parkeergarage.

Het is verstandig om een afgeschermd vrije ruimte van minimaal 1 meter tussen de berging en het parkeervak te realiseren. Een verhoging vormt hier de afscheiding.

C7

C7 | Verlichting openbaar toegankelijke buitenruimte

wat

Parkeerterreinen behorend bij een woongebouw en naastgelegen (mandelige) gebieden zijn goed zichtbaar en bij duisternis helder, niet-verblindend en gelijkmatig verlicht.

de eisen

1. Er is zicht op het parkeerterrein vanuit ten minste 2 woningen. Maximaal 20 procent van de parkeerplaatsen mag volledig buiten het zicht van woningen zijn.
2. Groenvoorziening of objecten, zoals glasbakken of verzamelcontainers, ontnemen het zicht op geparkeerde voertuigen niet.
3. Verlichting op parkeerterreinen bij een woongebouw en naastgelegen gebieden behaalt gedurende de periode waarvoor het Politiekeurmerk Veilig Wonen wordt afgegeven altijd – gemeten op het wegdek - een gemiddelde horizontale verlichtingssterkte van minimaal 2 lux (Egem), met 0,40 lux (Emin), met een gelijkmatigheid van minimaal 0,20 Uh en een kleurweergave van minimaal 60 (Ra).
4. Bij een mix tussen parkeren in de open lucht en overdekt parkeren moet:
 - De overdekte parkeerlocatie overzichtelijk zijn (geen dode hoeken).
 - Op elke parkeerplaats zicht bestaan vanuit ten minste 2 woningen. Maximaal 20 procent van het totaal aantal parkeerplaatsen mag volledig uit het zicht van de woningen zijn.
 - Bij een terrein met maximaal 25 overdekte parkeerplaatsen de gemiddelde horizontale verlichtingssterkte van het overdekte deel minimaal 20 lux (Em) bedragen - gemeten op het wegdek - met een kleurweergave van minimaal 60 (Ra) en een gelijkmatigheid van minimaal 0,30 Uh.
 - Bij een terrein met meer dan 25 overdekte parkeerplaatsen de gemiddelde horizontale verlichtingssterkte van het overdekte deel – gemeten op het wegdek - minimaal 40 lux (Em) bedragen, met een kleurweergave van ten minste 60 (Ra) en een gelijkmatigheid van minimaal 0,30 Uh.

toelichting

Autocriminaliteit is een veelvoorkomend delict. Daarom is het belangrijk dat parkeerplaatsen te zien zijn vanuit de woonomgeving. Om toezicht door bewoners mogelijk te maken, moeten auto's dichtbij woningen en in het zicht kunnen worden geparkeerd. Dit werkt drempelverhogend voor daders.

aanbeveling

Grote parkeerterreinen opdelen

Door grote terreinen op te delen in kleinere, van elkaar te onderscheiden eenheden, kunnen mensen zich beter oriënteren. Gebruikers van parkeerterreinen bij woongebouwen zetten hun auto dikwijls op een vaste plaats. Hierdoor gaan mensen auto's en hun eigenaren kennen, wat de sociale controle ten goede komt. Het opdelen in herkenbare delen, zicht op het terrein vanuit woningen en een goede verlichting met wit licht (zodat de kleur van auto's zichtbaar is en mensen beter kunnen worden herkend), verminderen onveiligheidsgevoelens.

C8 | Bergingen, schuren of garages: inbraakwerendheid

wat

Deuren, ramen en ventilatieopeningen van bergingen, schuren of garages zijn ten minste 3 minuten inbraakwerend.

Eis C8 geldt voor bergingen in een bergingencomplex van woongebouwen en voor bergingen, schuren en garages van woningen, die geen toegang geven tot de woning.

de eisen

In deuren van individuele bergingen in een bergingencomplex is geen glas aangebracht. Bij de overige ramen en deuren is het toegestaan om helder (draad)glas toe te passen.

1. Bij beweegbare en vaste ramen met een glasoppervlak kleiner dan 1,2 m², waarvan beide dagmaten 15 cm of groter zijn, wordt beglazing toegepast conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst.
2. Op een deur, raam of ventilatieopening worden:
 - conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn gecertificeerde producten toegepast, of; het element:
 - is door een erkend keuringsinstituut op basis van weerstandsklasse 2 volgens NEN 5096 getest en goedgekeurd of;
 - heeft van een erkend keuringsinstituut een conformiteitsverklaring gekregen op basis van toetsing en goedkeuring.
3. De eis voor ramen en ventilatieopeningen wordt ook gehaald wanneer:
 - Eén van de dagmaten kleiner is dan 15 cm of;
 - De beweegbaarheid is opgeheven door het vastschroeven van het raam of de ventilatieopening in het kozijn, zoals omschreven in de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst of;
 - Het raam is vervangen door vast glas of een vaste vakvulling.
4. De maximale vrije ruimte onder een bergingsdeur in een bergingencomplex is 5 cm.

Download de PKVW Beveiligingsrichtlijn en Productenlijst op politiekeurmerk.nl/beveiligingsrichtlijn en politiekeurmerk.nl/productenlijst.

toelichting

Eis C8 geldt voor alle bergingen, schuren en garages. Dit kunnen vrijstaande bergingen zijn, maar ook bergingen die onderdeel zijn van een cluster of woongebouw. Voorwaarde is dat de woning niet via deze bergingen, schuren of garages bereikbaar is. Is dat wel het geval, dan gelden de eisen W2 en W3.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen gaat uit van minimaal 1 inbraakwerende bergruimte per woning. Daar kunnen waardevolle goederen zoals (brom)fietsen worden opgeslagen. Tuinkasten en dergelijke hoeven niet inbraakwerend te zijn.

Inbraakwerendheid

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen eist dat privéruimten van de bewoner 3 minuten inbraakwerend zijn. Eis C8 stelt eisen aan de kwaliteit van de deur, het raam en het kozijn. Het hang-en-sluitwerk moet getest en goedgekeurd zijn volgens de PKVW Beveiligingsrichtlijn en de PKVW Productenlijst. De kwaliteit van deuren en ramen is benoemd in de BRL 3104 (KOMO®). Inbraakwerendheid wordt bepaald op basis van de samenstelling van producten. Als gecertificeerd hang-en-sluitwerk gemonteerd is op kwalitatief slecht houtwerk, wordt de eis inbraakwerendheid dus niet gehaald.

Glas en glaslatten

Een ruit met een oppervlak van minder dan 1,2 m² is makkelijk door een inbreker te verwijderen door het geringe gewicht. Maatregelen daartegen zijn conform de PKVW Beveiligingsrichtlijn verplicht.

Voorwaarde bij eis C8 is dat de woning niet via bergingen, schuren of garages bereikbaar is. Als dat wel het geval is, gelden de eisen W2 en W3.

Het plaatsen van garages tegenover een wooncomplex bevordert sociale controle.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen gaat uit van minimaal 1 inbraakwerende bergruimte per woning. Daar kunnen waardevolle goederen zoals (brom)fietsen worden opgeslagen.

In deuren van individuele bergingen in een bergingencomplex is geen glas aangebracht. Bij de overige ramen en deuren is het toegestaan om helder (draad)glas toe te passen.

C9 | Bergingen, schuren of garages: verlichting

wat

Bergingen, schuren of garages zijn aan de buitenzijde zodanig verlicht, dat het inbrekers afschrikt en de gebruiksvriendelijkheid voor gebruikers verhoogt.

Deze eis geldt voor bergingen, schuren en garages die geen toegang geven tot de woning. Deze kunnen los staan of samen een cluster vormen.

de eisen

1. Bij elke toegangsdeur van een berging, schuur of garage is een verlichtingsarmatuur gemonteerd of;
 - elke toegangsdeur van een berging, schuur of garage wordt direct en zonder belemmering door een centraal aangebracht verlichtingsarmatuur verlicht. De afstand tussen armatuur en deur is maximaal 7,5 meter of;
 - de deur van een berging, schuur of garage wordt direct en zonder belemmering verlicht door openbare verlichting of achterpadverlichting. De afstand tussen het verlichtingspunt en deur is maximaal 7,5 meter, gerekend vanaf het armatuur tot de deur tot op een hoogte van 1,80 meter.
2. Bij een bergingsdeur is het onder voorwaarden toegestaan om een zonne-energielamp, werkend op bewegingsdetectie te plaatsen (zie W1).

toelichting

Deze eis is van toepassing op alle bergingen, schuren en garages die in de openbare ruimte in de omgeving van de woning staan. Dit zijn meestal clusters van bergingen, schuren of garages. Deuren komen direct uit op de openbare ruimte. Op een bergingencomplex met één uitgang naar buiten, is eis C3 van toepassing.

Verlichting

Toegangen van bergingen en garages moeten, indien nodig, zijn verlicht door een verlichtingsarmatuur, op maximaal 7,5 meter afstand vanaf de deur tot op een hoogte van 1,80 meter. Het combineren van verlichting voor de achtergevel en het achterpad is ook toegestaan. Verlichtingsarmaturen kunnen zo worden opgehangen, dat ze zowel het achterpad als de deur van een berging, schuur of garage direct verlichten (zie C5). Het is toegestaan om een zonne-energielamp, werkend op bewegingsdetectie, onder voorwaarden te plaatsen bij een bergingsdeur. De zonne-energielamp kan niet worden gebruikt voor het aanlichten van meerdere deuren binnen een afstand van 7,5 meter. Zonne-energielampen zijn ook niet geschikt voor achterpadverlichting.

Garagedeuren in de buitenschil van een gebouw. Elke box is voorzien van verlichting.

Bij een bergingsdeur is het onder voorwaarden toegestaan om een zonne-energielamp, werkend op bewegingsdetectie te plaatsen

Bijlage bereikbaarheid

Gevelementen (deuren en ramen) die bereikbaar zijn volgens deze bijlage, dienen te voldoen aan de W-eisen die van toepassing zijn.

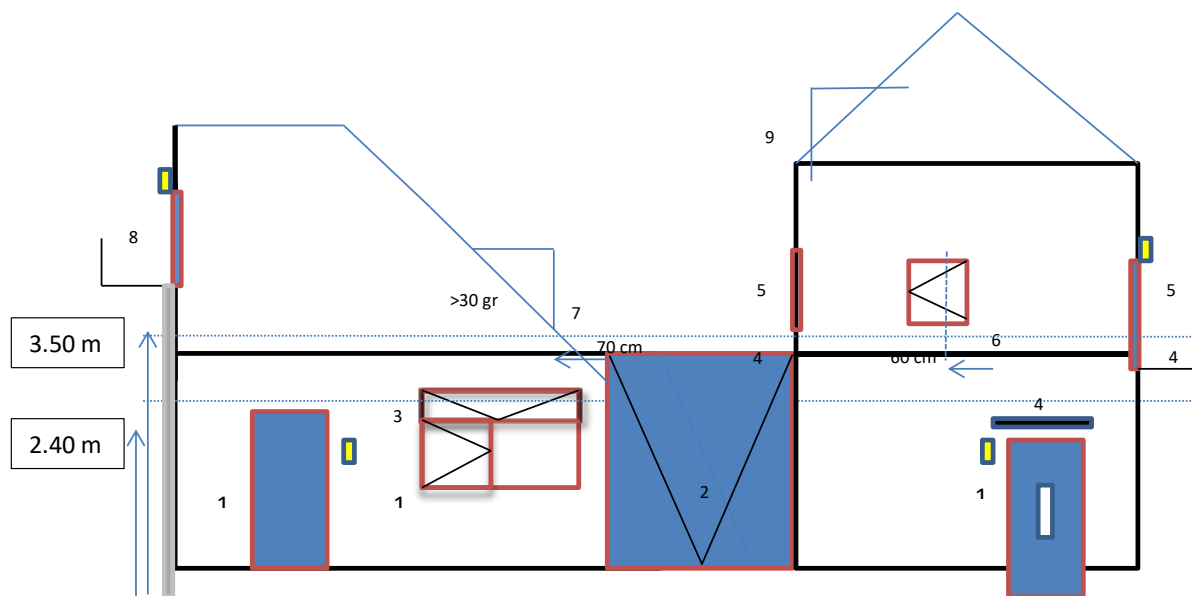
In Nederland kennen we de bereikbaarheidsnorm NEN 5087. Bij nieuwbouw verwijst het Bouwbesluit naar deze norm. Ook het Politiekeurmerk Veilig Wonen nieuwbouw gebruikt de norm als uitgangspunt. Bij nieuwbouw is er sprake van geringe meerkosten en worden later aan te passen situaties voorkomen. In de bestaande bouw gaat deze norm te ver.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen Bestaande Bouw gaat daarom uit van de reële kans dat een inbreker via het betreffende gevelement kan inbreken.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen voor Bestaande Bouw kent een eigen bereikbaarheidsnorm.

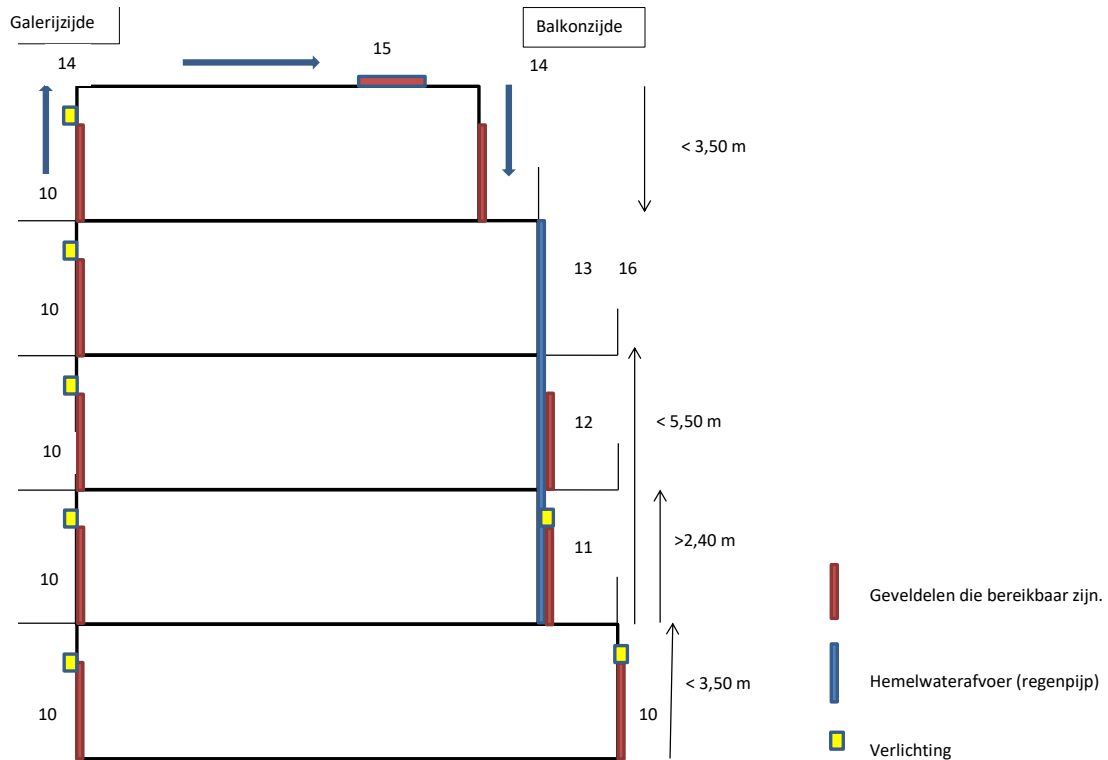
Definities van Bereikbaarheid:

- Gevelelementen die toegang geven tot de woning, of tot een schuur, berging of garage waardoor de woning kan worden betreden, zijn binnen 2,40 meter vanaf het maaiveld, de semiopengbare ruimte of aansluitend terrein bereikbaar;
- Indien er binnen 3,50 meter een werkvlak is, zoals een uitbouw, luifel, afdakje of schuur, zijn gevelelementen binnen 2,40 meter boven het werkvlak bereikbaar. Dat geldt ook voor (zijden van) gevelelementen binnen 60 cm links en rechts van het werkvlak;
- Indien er eenvoudige opklimmogelijkheden zijn, zoals een schutting, afdakje, of een regenpijp naar een hoger gelegen werkvlak, wordt vanaf dat werkvlak opnieuw gekeken naar de hoogte van 2,40 meter zoals onder punt 2 genoemd. Ook hier geldt 60 cm links en rechts van het werkvlak. Als door het opklimmen het risico bestaat van 5,50 meter te vallen (verticale valhoogte), wordt de opklimbaarheid niet als eenvoudig gezien;
- Indien binnen 3,50 meter geklommen kan worden over een hekwerk of muur, is een erachter gelegen gevelelement bereikbaar. Bijvoorbeeld een muur van een patiowoning;
- Een werkvlak is minimaal 40cm bij 40 cm groot, en de hellingshoek is maximaal + of - 30 graden. Het is geen werkvlak als het minder dan 50 kg op 1 punt kan dragen. Water wordt gezien als werkvlak;
- Een gevelelement gelegen voor of achter het werkvlak is bereikbaar als het binnen 60 cm van het werkvlak ligt.
- Een kelderraam is bereikbaar indien het gelegen is binnen 60 cm van het maaiveld OF indien er een werkvlak onder gelegen is binnen 3,50 meter van het maaiveld. In dat geval dient het kelderraam binnen 2,40 meter van het werkvlak te liggen.
- Alleen die delen van gevelelementen die binnen de bereikbaarheidsnorm liggen, moeten worden beveiligd;
- Indien er eenvoudige opklimmogelijkheden zijn via een regenpijp en er is tussen de 3,5 en 5,5 meter een overstek van minimaal 25 cm waarlangs iemand moet klimmen, wordt dit niet als eenvoudig aangemerkt. Het eventueel erboven gelegen werkvlak is dan niet bereikbaar;
- Bij doorklimmen naar een 2^e balkon (verspingende balkons) of een ander werkvlak vanaf een hoger dan het maaiveld gelegen balkon, moet er minimaal 1 meter terugvalruimte zijn naar het balkon waar men vanaf klimt. Is die niet aanwezig, dan is het 2^e balkon of werkvlak niet bereikbaar. Er moet ook minimaal 40 cm ruimte zijn om naar toe te klimmen, bijvoorbeeld bij balkons die uitsteken;
- Als er via een bereikbaar plat dak binnen 3,5 meter, bijvoorbeeld via een galerij op de bovenste etage van een woongebouw, geklommen kan worden en men kan zich laten zakken op een balkon binnen 3,5 meter van het dak, dan is dit balkon een werkvlak. Het balkon dient dan wel minimaal 1 meter uit te steken;
- Onder bereikbaarheid wordt verstaan: 2 maal klimmen en en 1 maal zakken. Indien meer klimmen of zakken nodig is om bij het werkvlak te komen, wordt het als niet bereikbaar beschouwd;
- Een 2^e etage van een grondgebonden woning kan wel bereikbaar zijn, maar wordt niet meegenomen in de certificatie. In overleg met een bewoner kunnen aanvullende beveiligingmaatregelen worden getroffen.

Bereikbaarheid grondgebonden woning

1. Gevelelementen binnen 2,40 meter vanaf het maaiveld of aansluitend terrein zijn bereikbaar;
2. Indien de woning bereikbaar is via een garage of berging, dient de garagedeur aan de eisen te voldoen;
3. Van dit uitzetraam ligt alleen de sluitzijde binnen 2,40 meter. De scharnierzijde hoeft niet te worden beveiligd.;
4. Een balkon, garage of luifel met voldoende draagkracht (zie punt 5) binnen 3,5 meter van het maaiveld of aansluitend terrein is een werkvlak. Gevelelementen binnen 2,40 hoogte vanaf het werkvlak en (de delen ervan) binnen 60 cm links en rechts zijn bereikbaar;
5. Bereikbare ramen en deuren vanaf het werkvlak;
6. Als de luifel boven de voordeur een werkvlak is, is het raam gelegen binnen 2,40 meter bereikbaar. In dit geval ligt alleen de scharnierzijde binnen 60 cm van het werkvlak. De sluitzijde hoeft niet beveiligd te worden;
7. Een schuin dak binnen 3,50 meter is een werkvlak als de hellingshoek minder dan 30 graden is. In dat geval is het een werkvlak en dient een dakraam of dakkapel op de 1^e etage beveiligd te worden;
 Is de dakhelling meer dan 30 graden, dient een dakkapel of raam beveiligd te worden als het gelegen is binnen 60 cm van het werkvlak EN binnen 2,40 meter hoogte. In dit voorbeeld is de dakhelling meer dan 30 graden en het gevelelement meer dan 60 cm van het werkvlak. De dakkapel hoeft niet beveiligd te worden;
8. Dit balkon is gelegen boven 3,50 meter van het maaiveld. Het ligt wel binnen 5,5 meter. De grijze hemelwaterafvoer (regenpijp) is een eenvoudige opklimmogelijkheid, waardoor het balkon een bereikbaar werkvlak is en bereikbare ramen en deuren vanaf dit werkvlak beveiligd moeten worden;
9. Een gevelelement op een 2^e etage kan bereikbaar zijn, maar wordt niet meegenomen voor certificatie. Adviseur en bewoner kunnen aanvullende beveiligingsmaatregelen afspreken.

Bereikbaarheid wooncomplex

10. Vanaf openbaar en semiopenbaar terrein (galerij) zijn alle gevelelementen binnen 2,40 meter vanaf het werkvlak bereikbaar.
11. Binnen 3,50 meter is er een werkvlak zodat de gevelelementen op de 1^e etage bereikbaar zijn. Let op: is de eerste etage tot een hoogte van meer dan 3,50 vlak afgeschermd, bijvoorbeeld met gemetselde borstwering of geperforeerde staalplaat of glas, is er geen sprake van bereikbaarheid. Er mogen dan geen vastpakkemogelijkheden voor opklimmen zijn.
12. Door maximaal 2x opklimmen is de 2^e etage bereikbaar. Doordat de doorklimhoogte meer dan 2,40 meter is, is er geen sprake van bereikbaarheid. De aanwezigheid van een hemelwaterafvoer biedt een eenvoudige opklimmogelijkheid. De 2^e etage is daardoor bereikbaar.
13. De 3^e etage kan worden bereikt via de hemelwaterafvoer. Doordat de klimhoogte meer dan 5,50 meter is (verticale valhoogte) is er volgens het PKVW geen sprake van bereikbaarheid.
14. Indien de galerij op de bovenste etage niet overdekt is, is opklimmen binnen 3,50 meter (of eenvoudige opklimmogelijkheid) naar het platte dak mogelijk. Het balkon aan de andere zijde ligt binnen 3,50 meter van het platte dak (afzakafstand) en daardoor is de bovenste etage bereikbaar.
15. Een lichtkoepel op een bereikbaar werkvlak, dat kan ook een semiopenbare ruimte zijn, moet worden beveiligd. Dat geldt niet meer als de zakhoogte vanaf de lichtkoepel naar de vloer meer dan 3,50 meter is.
16. Afzakken vanaf het dak is maar 1x mogelijk, zodat de op één na hoogste etage niet bereikbaar is.
17. Een bereikbare deur moet verlicht zijn. Op galerijen met (algemene) verlichting op schemerschakeling, bij zij-, achter- en balkondeuren mag dat geschakeld zijn. Let op: bij zij-, balkon- en achterdeuren van private ruimten op de 2e etage hoeft geen verlichting aangebracht te worden. Op de tekening: een bereikbaar balkon op de 2^e etage via de hemelwaterafvoer, maar verlichting is hier niet nodig.

Colofon

Redactie

Berrit de Lange
Hans Schelvis (Hasta Training & Advies)
Elisanne van der Tuuk
Daniëlle Ohler
Susanne Schat

Fotografie

Hans Schelvis (Hasta Training & Advies)
Cor van Koert
Elisanne van der Tuuk

Vormgeving

Woltera Niemeijer (CO3 | grafisch ontwerpers)

ISBN 123-45-67891-23-4

Het CCV bedankt onderstaande personen voor hun inhoudelijke inbreng en advies bij de totstandkoming van de Handleidingen PKVW voor Nieuwbouw en Bestaande Bouw.

Arjen Koole (VHS branche)
Chris van der Nat (Cedena Consultancy)
Hans Schelvis (Hasta Training & Advies)
Wilbert de Wilde (woningbouwcorporatie De Sleutels)
Marian Verkerk (Veiligheid Adviesbureau Verkerk)
Victor Pollen (KIWA/R2B)
Andre van Gestel (CB&V)
Erik Peters (CB&V)
Charles Wallert (SKG)
Mieke Noordanus (VEB)
Freek Meijering (PKVW-bedrijf Slotenexpert Meijering)
Paul van Weelden (P-WORKS Woningbeveiliging)
Cor van Koert (Securikoers)
Cor Ruiten (Nieman Raadgevende Ingenieurs)
Femke Schrama-Groot (Nieman Raadgevende Ingenieurs)
Rogier Timmer (Destil)
Hans Rochat (Stiho)
Gerrit Enkelaar (ENKABO adviesbureau)
Bert de Laat (Polvo)
Hans Swart en Josephine van Leeuwen (SAB-pkvw)
Maarten van Weel (Adviesbureau Alma)
Nationale Politie en het Ministerie van Justitie en Veiligheid

15-10-2019

